

การประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์
ในเขตการศึกษา 11

ปริญญานิพนธ์

ของ

รุ่งศักดิ์ ป่องกงลา

หอสมุดกลาง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน 2519

การประเมินสมรรถภาพการบริหารของคณาธิการอำเภอ
ในเขตการศึกษา 11

บทคัดย่อ

ของ

รุ่งศักดิ์ ป่องกงลาต

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กันยายน 2519

การประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ

ในเขตการศึกษา 11

การวิจัยครั้งนี้ต้องการประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านธุรการ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ต้องการทราบว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอที่มี วุฒิ อายุ ประสบการณ์ต่างกัน มีสมรรถภาพการบริหารแตกต่างกันหรือไม่ และต้องการทราบว่า สัทธิณันต์นิเทศก์มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพการบริหารหรือไม่

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ กศึกษานิเทศก์จังหวัด 5 คน ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด 5 คน นายอำเภอ 62 คน ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา 59 คน ซึ่งอยู่ในเขตการศึกษา 11 ทำการประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอด้าน บุคลากร วิชาการ ธุรการ ความสัมพันธ์กับชุมชน โดยตอบแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า ศึกษานิเทศก์อำเภอ 62 คน แสดงความคิดเห็นของตน โดยตอบแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่าสี่เหลี่ยม เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้ว ดำเนินการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าเฉลี่ย ความแปรปรวน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบสอบถาม แล้วใช้ t -test และ χ^2 ทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า สมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอด้านบุคลากร วิชาการ ธุรการ และความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับกลาง ผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่า มีหลายข้อที่ศึกษานิเทศก์อำเภอยังปฏิบัติได้น้อย ควรปรับปรุง โดยเฉพาะด้านวิชาการ ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอที่มี วุฒิ อายุ ประสบการณ์ต่างกัน มีสมรรถภาพการบริหารไม่แตกต่างกัน บุคลากรหรือสัทธิณันต์นิเทศก์ไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ

ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้จัดอบรมด้านวิชาการแก่ศึกษานิเทศก์อำเภอ โดยเฉพาะการนิเทศ การศึกษา ควบคู่การเริ่มจากศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีก่อน เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นด้านวิชาการแก่ตนเอง ศึกษานิเทศก์อำเภอจะได้มีบทบาททางด้านวิชาการมากขึ้น และให้เสนอให้มีการศึกษาเพิ่มเติมว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอในทุกเขตการศึกษา จะมีสมรรถภาพการบริหารอย่างไร แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน.

THE ASSESSMENT OF ADMINISTRATIVE ABILITIES OF AMPHUR OFFICERS
IN EDUCATIONAL REGION 11

ABSTRACT

BY

ROONGSAK PONGKONGLAD

Presented in partial fulfilment of the requirements for

the Master of Educational Degree

Sri Nakharinwirot University

September , 1976

THE ASSESSMENT OF ADMINISTRATIVE ABILITIES OF AMPHUR OFFICERS
IN EDUCATIONAL REGION 11.

The purpose of this assessment was to assess the administrative abilities of Amphur Education Officers in the Educational Region 11 on the areas of personnel, academic, business and community relations administration and to find out whether qualification, age experience and personality of Amphur Education Officers would be related to administrative abilities.

It was a study of population which included 5 Changwad Education Officers, 5 Changwad-Assistant Education Officers, 62 Nai Amphurs, 59 Secondary principals and 62 Amphur Education Officers in Educational Region 11. Two questionnaires were used to collect needed data : (1) the rating-scale questionnaire to assess the Amphur Education Officers administrative abilities. (2) The Dogmatism Scale to assess Amphur Education Officers personality. When the questionnaires were returned means and standard deviation of the scores were calculated, t-test and chi-square methods were employed in testing hypotheses.

The results of the assessment showed that the abilities on personnel, academic, business and community relations administration were in the middle level. The item analysis indicated that Amphur Education Officers lacked many aspects of administrative functions and should be improved especially academic administration. The results of testing hypotheses showed that Amphur Education Officers

who has different qualification, age, experience and Dogmatism not difference in abilities.

The investigator recommended that academic in service-training, especially educational supervision for Amphur Education Officers particularly those who possessed low qualification were needed. This kind of training would enable them to act more appreciate roles and put more efforts on academic administration. The further assessments are recommended to compare the administrative abilities of Amphur Education Officers in every Educational Regions.

๖๔/๑๘

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปัญหานี้จนบัดนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยไค.

ศาสตราจารย์

ประธานกรรมการ

ศาสตราจารย์

กรรมการ

กันยายน 2519

ประกาศคุณูปการ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สุภรณ์ ศรีพหล และรองเลขาธิการคุรุสภา ดร. สุรัฐ ศิลปอนันต์ อย่างสูง ที่ได้กรุณาเป็นที่ปรึกษา ให้แนวความคิด คำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ถาวร เกื้อน ศาสตราจารย์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำเรื่องสถิติ ขอบคุนศึกษาธิการอำเภอและครู ในเขตการศึกษา 1 ที่กรุณาช่วยออกแบบสอบถามในการทดสอบ ขอสอบ ขอบพระคุณศึกษาธิการจังหวัด ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ ครูใหญ่และอาจารย์ใหญ่ ในเขตการศึกษา 11 ทุกคนที่กรุณาตอบแบบสอบถามและอำนวยความสะดวก จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้.

รุ่งศักดิ์ ป่องกงลาด

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	4
2	เอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องของ	6
	เอกสารที่เกี่ยวข้องของ	6
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
	การวิจัยในประเทศ	13
	การวิจัยต่างประเทศ	14
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	16
	กลุ่มประชากร	16
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	17
	วิธีสร้างเครื่องมือ	18
	วิธีการรวบรวมข้อมูล	19
	ลำดับขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล	19
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	21
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	24
	การวิเคราะห์ข้อมูล	24
	การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินสมรรถภาพการบริหารงานต่าง ๆ	
	ของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11	24

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศกร อำเภอ ที่มีวุฒิ อายุ ประสบการณ์ แตกต่างกัน	32
การวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศกรอำเภอ ที่มีวุฒิแตกต่างกัน	33
การวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศกรอำเภอ ที่มีอายุแตกต่างกัน	35
การวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศกรอำเภอ ที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน	36
การหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับสมรรถภาพการบริหาร ของศึกษานิเทศกรอำเภอ	37
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	39
ความมุ่งหมายของการศึกษา	39
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา	39
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
อภิปรายผล	42
ข้อเสนอแนะ	47
บรรณานุกรม	49
ภาคผนวก	52

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา แยกเป็นจังหวัด อำเภอ และโรงเรียน	16
2 คาคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ คำนวณบุคลากร คำนวณวิชาการ คำนวณธุรการ และคำนวณความสัมพันธ์กับชุมชน	24
3 คาคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารบุคลากร แยกเป็นรายชื่อ	25
4 คาคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหาร คำนวณวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 แยกเป็นรายชื่อ	27
5 คาคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหาร คำนวณธุรการของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 แยกเป็นรายชื่อ	28
6 คาคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหาร คำนวณความสัมพันธ์กับชุมชนของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 แยกเป็นรายชื่อ	30
7 คาคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีวุฒิสอง วุฒิต่ำ อายุมาก อายุน้อย ประสบการณ์มาก ประสบการณ์น้อย เฉลี่ยรวมทุกด้าน	32
8 คาสีตึคึแสดงระดับสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 เฉลี่ยรวมทุกด้าน	33
9 คาสีตึคึมูลฐานและผลการทดสอบความแตกต่างสมรรถภาพการบริหาร คำนวณทาง ๆ ของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญา กับศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	33

10	คาสติมูลฐานและผลการทดสอบความแตกต่างสมรรถภาพการบริหาร งานบุคลากร งานวิชาการ งานธุรการ ด้านความสัมพันธ์กับ ชุมชน ของศึกษานิเทศก์อำเภอที่อายุ 45 ปีลงมา กับศึกษานิเทศก์ อำเภอที่อายุสูงกว่า 45 ปีขึ้นไป	35
11	คาสติมูลฐานและผลการทดสอบความแตกต่างสมรรถภาพการบริหารของ ศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มียุทธศาสตร์ 5 ปีลงมา กับศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มียุทธศาสตร์เกิน 5 ปีขึ้นไป งานบุคลากร งานวิชาการ งานธุรการ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	36
12	คาสติมูลฐานและระดับสัทธันตนิยม (Dogmatism) ของศึกษานิเทศก์ อำเภอ ในเขตการศึกษา 11	37
13	คาสติตติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพหรือสัทธันตนิยม กับสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11	38
14	รายชื่ออำเภอ กิ่งอำเภอ และโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัย	53
15	แสดงคำอ่านจั่วแนทการวิเคราะห์แบบสอบถามรายชื่อ	69

บทที่ 1

บทนำ

บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาและบริหารประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาและบริหารงานเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม กำลังคนนั้นมีความสำคัญมากที่สุด เพราะเหตุว่าเรามีกำลังคนพอเพียง ใครคนมีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน มีการจัดการหรือมีเทคนิคในการบริหารที่ดีแล้ว โอกาสที่จะทำงานให้บังเกิดผลดี ประสบความสำเร็จและประหยัดย่อมเป็นการง่ายขึ้น หากคนมีสมรรถภาพดีแล้ว ทุกสิ่งจะสำเร็จลุล่วงสมความมุ่งหมาย แต่คนจะมีสมรรถภาพนั้นขึ้นอยู่กับการศึกษา เพราะการศึกษาช่วยพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความเจริญของงานคนต่าง ๆ

ปิญโญ สาร (ปิญโญ สาร, 2536 : 9) กล่าวว่า การพัฒนาความสามารถ ทักษะ ทักษะ หรือคุณธรรม เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยการศึกษา ความรู้วิธีการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผน จะโดยเขาเรียนในโรงเรียนหรือไม่ก็ตาม แต่การเขาเรียนในโรงเรียนย่อมจะมีประสิทธิภาพมากกว่า เพราะโรงเรียนคัดเลือกสิ่งแวดล้อมให้ได้ดีกว่า รวดเร็วและตรงกับวัตถุประสงค์ของตนเองและสังคม กำลังคนจะมีสมรรถภาพและคุณภาพมากน้อยเพียงใด ย่อมอยู่ที่ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

ในการจัดการศึกษาของประเทศไทยนั้น มีหน่วยงานที่ดำเนินการและรับผิดชอบหลายหน่วย หน่วยงานที่รับผิดชอบในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการศึกษาส่วนใหญ่ของประเทศ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรมสามัญศึกษา คืออัตราส่วนระหว่างนักเรียนส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง 87 ต่อ 13 โรงเรียนส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง 43 ต่อ 2 (กองแผนงาน, 2517 : 14 - 20) หน่วยงานที่ดำเนินการและบริหารการศึกษาในหน่วยงานดังกล่าวได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด หัวหน้าส่วนการศึกษา ศึกษาธิการอำเภอ

หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และครูใหญ่ของโรงเรียนต่าง ๆ ผู้แทนของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบและบริหารการศึกษาในระดับอำเภอ คือ ศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ ปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือนายอำเภอด้านการศึกษา และมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการส่วนภูมิภาคที่ตั้งกักกระทรวงศึกษาธิการในอำเภอนั้น ๆ ตามมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2495 อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของนายอำเภอด้านการศึกษาที่ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือ ได้แก่ การศึกษาอบรม การศาสนาและวัฒนธรรมของประเทศ จะต้องบริหารและดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ งานเหล่านี้ในเขตอำเภอหรือกิ่งอำเภอใดก็ต้องอยู่ในความดูแล การปฏิบัติ คำแนะนำ และความรับผิดชอบของศึกษาธิการอำเภอ หรือศึกษาธิการประจำกิ่งอำเภอนั้น ในอันที่จะทำให้งานการศึกษาได้ผลและเจริญก้าวหน้าตามความมุ่งหมาย

โดยเหตุที่ศึกษาธิการอำเภอมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบและเป็นตัวจักรสำคัญในการบริหารการศึกษาในระดับอำเภอ เพราะการศึกษาจะเจริญก้าวหน้าหรือมีประสิทธิภาพหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับสมรรถภาพในการบริหารการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอ ในอันที่จะดำเนินการ จัดการใหญ่รวมงานต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ครูใหญ่ ครูประชาชนในชุมชนนั้น ๆ และเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องของในส่วนทำให้การศึกษาบังเกิดผลสูงสุดและพัฒนาอย่างเต็มที่ ดังนั้นสมรรถภาพในการบริหารของศึกษาธิการอำเภอต่าง ๆ จึงมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะถ้าหากศึกษาธิการอำเภอมีสมรรถภาพในการบริหารการศึกษาก็ มีความรู้ ความสามารถสูง การศึกษาในอำเภอที่ตนรับผิดชอบก็จะเจริญก้าวหน้า ตรงกันข้ามหากศึกษาธิการอำเภอใดหย่อนสมรรถภาพหรือมีสมรรถภาพในการบริหารการศึกษาต่ำ การศึกษาในอำเภอนั้นย่อมคอยตามไปด้วย ผู้วิจัยตระหนักในเรื่องนี้และมีความสนใจมาก จึงเสนอเพื่อทำการวิจัยเรื่องสมรรถภาพการบริหารของศึกษาธิการอำเภอ

ความหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสมรรถภาพในการบริหารงานบุคคล การวิชาการ การธุรการ และความสัมพันธ์กับชุมชน ของศึกษานิเทศก์อำเภอในเขตการศึกษา 11
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ให้ผู้บริหารการศึกษาที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด เขตการศึกษา และกองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการทราบ และอาจนำเอาผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นประโยชน์ในการบริหารงานบุคคล
2. เป็นแนวทางสำหรับศึกษานิเทศก์อำเภอในการเพิ่มและปรับปรุงสมรรถภาพการบริหารงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีวุฒิต่างกัน มีสมรรถภาพในการบริหารงานบุคคล การวิชาการ การธุรการ และความสัมพันธ์กับชุมชน แตกต่างกัน
2. ศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีอายุต่างกัน มีสมรรถภาพในการบริหารงานบุคคล การวิชาการ การธุรการ และความสัมพันธ์กับชุมชน แตกต่างกัน
3. ศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีสมรรถภาพในการบริหารงานบุคคล การวิชาการ การธุรการ และความสัมพันธ์กับชุมชน แตกต่างกัน
4. บุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์อำเภอ มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ

ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะศึกษาเพื่อประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในปี พ.ศ. 2518 เท่านั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

ความคิดเห็นของครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ นายอำเภอ ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์จังหวัด ในการประเมินครั้งนี้ เป็นความคิดเห็นที่เชื่อถือได้ เพราะเป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน

สัมพันธ์ใกล้ชิดกับกิจการอำเภอ

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

✓1. สมรรถภาพการบริหารของกิจการอำเภอ หมายถึง ความสามารถของกิจการอำเภอ ในการจัดและดำเนินการทำงานบริหารบุคลากร วิชาการ ชุมการ และความสัมพันธ์กับชุมชน บรรลุดุลยภาพและเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างใกล้ชิด

✓2. กิจการอำเภอ หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้ปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารการศึกษาในเขตอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ในเขตการศึกษา 11 ในปี พ.ศ. 2518

✓3. ครูใหญ่ หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา หรือโรงเรียนมัธยมศึกษา ประจำอำเภอ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตการศึกษา 11

✓4. นายอำเภอ หมายถึง นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ซึ่งกำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์ บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ

✓5. กิจการการจังหวัด หมายถึง กิจการการจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์ บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ

✓6. ผู้ช่วยกิจการจังหวัด หมายถึง ผู้ช่วยกิจการจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์ บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ

✓7. เขตการศึกษา หมายถึง อาณาเขตที่รวมหน่วยงานที่เพิ่มหน้าที่และความรับผิดชอบในการ ทดและดำเนินการศึกษา 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์ บุรีรัมย์และศรีสะเกษ

8. กิจการอำเภอวิเศษ หมายถึง กิจการอำเภอที่มิใช่ทั้งแปดประเภทขึ้นไป

9. กิจการอำเภอวิเศษ หมายถึง กิจการอำเภอที่มิใช่ทั้งแปดประเภทขึ้นไป

10. กิจการอำเภออายุมาก หมายถึง กิจการอำเภอที่มีอายุสูงกว่า 45 ปี

ขึ้นไป

11. ศึกษาธิการอำเภออายุน้อย หมายถึง ศึกษาธิการอำเภอที่มีอายุ 45 ปีลงมา
12. ศึกษาธิการอำเภอประสิทธิภาพมาก หมายถึง ศึกษาธิการอำเภอที่มีประสิทธิภาพการเป็นศึกษาธิการอำเภอเกิน 5 ปีขึ้นไป
13. ศึกษาธิการอำเภอประสิทธิภาพน้อย หมายถึง ศึกษาธิการอำเภอที่มีประสิทธิภาพการเป็นศึกษาธิการอำเภอ 5 ปีลงมา
14. ลัทธิตันนิยม (Dogmatism) (คณะกรรมการบัญญัติศัพท์, 2516 : 97)
ไคแก คุณลักษณะทางใจของบุคคลที่ถือความคิดเห็นของตนว่าถูกต้องเสมอ ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และทนไม่ไห้ที่คนอื่นแสดงความคิดเห็น ความเชื่อ แตกต่างจากของตน (Rokeach, 1960 : 4 - 5)
15. บุคลิกภาพของศึกษาธิการอำเภอ หมายถึง ลัทธิตันนิยมของศึกษาธิการอำเภอ
ศึกษาธิการอำเภอที่มีลัทธิตันนิยมสูง คือศึกษาธิการอำเภอที่มีใจแคบ (Closed Mind)
ศึกษาธิการอำเภอที่มีลัทธิตันนิยมต่ำ คือ ศึกษาธิการอำเภอที่มีใจกว้าง (Open Mind)
- ✓ 16. การบริหารบุคลากร หมายถึง ศิลปะและความสามารถในการปกครองบังคับบัญชาผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อให้ได้รับความร่วมมือ ร่วมใจในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละคนรับผิดชอบให้บังเกิดผลดีต่องานการศึกษา
- ✓ 17. การบริหารวิชาการ หมายถึง การให้บริหารและดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับการให้ความรู้แก่โรงเรียน ครู และชุมชน ในด้านการศึกษา การพัฒนาปรับปรุงแก้ไข การเรียน การสอน การวัดผลการศึกษา การอบรม การเผยแพร่ความรู้ การเลื่อนวิทยฐานะของครู
- ✓ 18. การบริหารธุรการ หมายถึง การจัดดำเนินการเกี่ยวกับงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ งานสารบรรณ การรับจ่ายเงิน การทำและตรวจสอบบัญชีการเงิน การพัสดุ ครุภัณฑ์ ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ และของโรงเรียน
- ✓ 19. ความสัมพันธ์กับชุมชน หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ การสร้างความเข้าใจอันดีกับชุมชน การร่วมงานกับชุมชน และความสามารถในการชักนำให้ชุมชนและหน่วยงานอื่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของอำเภอ ของโรงเรียน และของท้องถิ่น.

บทที่ 2

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้บริหารการศึกษาของอำเภอ ผู้ที่จะทำหน้าที่บริหารการศึกษานั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจระบบการศึกษา ปรัชญาการศึกษา หลักการสอน หลักการจัดและปกครองโรงเรียน การพัฒนาหลักสูตรและแบบเรียน กฎหมายข้อบังคับเกี่ยวกับโรงเรียน หลักการอื่น ๆ จะต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารหลาย ๆ ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านบุคลากร วิชาการ ชุมชน และความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารงานบุคคลนั้นนับว่ามีความสำคัญมากเปรียบเสมือนหัวใจของการบริหาร เพราะงานทุกชนิดของหน่วยงานทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานขนาดเล็ก หรือหน่วยงานขนาดใหญ่ จะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับความสำเร็จสัมตามเป้าหมายหรือไม่ เพียงใด ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องของทุกคน และทุกฝ่าย ถ้าผู้บริหารขาดความสามารถในการบริหารบุคคล แม้จะมีวัสดุอุปกรณ์งานอันมีเงินงบประมาณจำนวนมากสนับสนุน และมีคนจำนวนมากในหน่วยงาน ก็เหมือนไม่มีอะไรสักอย่าง โครงการก็จะล้มเหลว ส่วนการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารการศึกษาควรจะเป็นผู้รับผิดชอบ เป็นผู้นำของครูในทางวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของการศึกษาคือการให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนและประชาชน ความเป็นผู้นำของผู้บริหารการศึกษา อยู่ที่ความสามารถที่จะชักจูงคนอื่นให้ทำงานโดยไม่ต้องการใช้บังคับหรือขู่เข็ญ แต่อยู่ที่เทคนิคในการกระตุ้นเตือนให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนนักเรียนทุกคนขยันขันแข็งทำงานอย่างเต็มใจและอดทน การบริหารงานวิชาการของอาศัยเทคนิคในการรู้จักใช้คน มากกว่าการสอนคนอื่นว่าเขาควรทำอะไร (ภิญโญ สาร, 2516 : 7 - 48) นอกจากงานการบริหารบุคลากร วิชาการ แล้ว งานด้านธุรการ การเงิน บัญชี และบริการ ก็นับว่ามีความสำคัญต่อการศึกษามาก เพราะถ้าหากงานด้านอื่น ๆ ขาดงานธุรการแล้ว การบริหารการศึกษาก็จะดำเนินไปไม่ได้ หรือไม่ราบรื่นเรียบร้อย ต้องอาศัยความร่วมมือสนับสนุนจาก-

ฝ่ายธุรการ

ส่วนงานความสัมพันธ์กับชุมชนนั้นมีความสำคัญไม่น้อย โดยเฉพาะผู้บริหารในสังคมประชาธิปไตย ประชาชนมีความสำคัญซึ่งผู้บริหารทุกคนควรให้ความสนใจและรับฟัง ผู้บริหารการศึกษาควรถือว่าตนเองเป็นทั้งนักบริหารและนักวิชาการ มีบทบาทและหน้าที่ซึ่งควรกระทำด้วยวิธีการประชาธิปไตย กระบวนการบริหารควรจะมีคามมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือเพื่อช่วยกันหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อดำเนินงานทำให้การศึกษาแก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารการศึกษาควรจะเป็นผู้มองเห็นปัญหาและรับฟังความคิดเห็นจากหลายฝ่ายเกี่ยวกับวิธีแก้ปัญหา ควรจะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงงานของตน ผู้บริหารการศึกษาควรเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและรู้จักกระตุ้นให้ผู้ที่ทำงานร่วมกันทุกคนได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงานตามแผนที่ได้วางร่วมกันด้วยความรอบคอบ (บุญโญ สุเมธี, 2516 : 252)

เชื้อ สาริมาน (เชื้อ สาริมาน, 2507 : 32 - 37) กล่าวว่า ศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้บริหารและผู้นำทางการศึกษา จะต้องได้รับการฝึกอบรมให้สันักจักเจนจึงจะมีคุณสมบัติเป็นผู้นำหรือเป็นนักบริหารได้คื มีลมรรณาพ คุณสมบัติใหญ่ที่ทำให้ศึกษาธิการอำเภอมีสมรรถพินในการบริหารแยกได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ คือ

1. ต้องมีความรู้ การจะเป็นผู้บังคับบัญชา ผู้นำก็จะต้องหาความรู้ในงานนั้น ๆ ไว้ มิฉะนั้นจะทำให้การสั่งการทาง ๆ ไม่ดำเนินไปด้วยดี เช่น อาจสั่งผิดจนถึงขั้นเสียหายได้ และควรจะศึกษาวิชาการบริหารให้ไคหลักเกณฑ์นอกเหนือจากวิชาเฉพาะที่ตนมีอยู่

2. ต้องมีประสบการณ์ ความชำนาญงานเป็นลิ่งจำเป็นมาก เพราะการเรียนรู้ทางทฤษฎีอย่างเดียวไม่เพียงพอ ต้องลงมือทำจริง ๆ เพื่อให้มีประสบการณ์ และเป็นประสบการณ์ที่ก้าวหน้า ไม่ใช่ประสบการณ์ซ้ำ (Repeated Experience)

3. ต้องมีความรู้ความสามารถ คือ ต้องสามารถที่จะใช้ความรู้ประสบการณ์นั้นให้เกิดผลแก่กิจการงานที่ได้รับมอบหมาย ;

ศึกษาริการอำเภอเป็นผูบริหารงาน การที่จะปฏิบัติให้เป็นผู้บริหารที่มีสมรรถภาพนั้น เป็นสิ่งจำเป็น และจะต้องพยายามให้เป็นผู้มีความสามารถในการงาน การที่จะเป็นศึกษาริการอำเภอที่มีสมรรถภาพนั้น สรุปได้ดังนี้

1. ต้องการความรอบรู้เสมอ เพราะการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวอยู่เรื่อย ๆ ความรู้ที่มาจากประกาศนียบัตร ปริญญาบัตรนั้น ไม่เพียงพอที่จะใช้ไปตลอดชีวิต ต้องชวนขยายหาเพิ่มเติมอีกหลายทาง เช่น ศึกษาต่อในสถาบันการศึกษา เข้ารับการอบรม ศึกษาด้วยตนเอง สังสรรค์กับผู้มีความรู้ เดินทางไปทัศนศึกษา

2. มีมนุษยสัมพันธ์ดี โดยหน้าที่ศึกษาริการอำเภอจะต้องติดต่อกับบุคคลหลายประเภท คือผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา ประชาชน ผู้ปกครองและผู้ร่วมงาน ซึ่งสังกัดกระทรวงทบวงกรมอื่น ๆ ในด้านจิตวิทยาและวิชามนุษยสัมพันธ์ จะต้องศึกษาให้มีความเข้าใจในหลักใหญ่ ๆ พอสมควร ผู้ที่มีความรู้พิเศษวิชามนุษยสัมพันธ์ ย่อมทำงานอะไรไม่สำเร็จ

3. รู้จักอำเภอที่ตนจะไปเป็นศึกษาริการอำเภอ ก็ เช่น จำนวนพลเมือง อาชีพ วัฒนธรรม ความสนใจในการศึกษา

4. นโยบายของกระทรวง กรม เช่น อำเภอที่ตนอยู่ กระทรวง กรม ส่งเสริมให้โรงเรียนเพิ่มขึ้นอีกหรือไม่ และจะยึดกับนโยบายโรงเรียนราษฎร์หรือไม่ อยางไรวิธีการแก้แค้น การศึกษาผู้ใหญ่ควรส่งเสริมไปในแนวไหน การขยายการศึกษาภาคบังคับ การจัดห้องสมุดประชาชน

5. ต้องรู้จักตัวเอง ปกติเรามักมองข้ามไป มองคนอื่นก่อนตัวเรา ไม่กล้าวิจารณ์ตัวเองอย่างตรงไปตรงมา ทำอะไรมักเข้าข้างตนเอง ต้องรีบแก้ไขสิ่งบกพร่อง ถ้าเราไม่สามารถสองกระจกตัวเองได้แล้ว จะทำงานไต่คืบยาก การทำงานหรือแก้ปัญหานั้นไม่มองแง่เดียว แต่ต้องหาวิธีการใดวิธีหนึ่ง เพื่อแก้ปัญหานั้นให้ถูกต้องและดีที่สุด

ในการบริหารงานนั้น เชื้อ สาริมาณ ได้เสนอให้ศึกษาริการอำเภอใช้สูตร 4 พ. คือ

พ. 1 หมายถึง ทำตัวให้เป็นที่พักพิงของผู้ใต้บังคับบัญชา มีการเห็นอกเห็นใจอะลุ่มอล่วยบางตามสมควร ถือสายกลาง แต่สิ่งใดที่เกินกว่าเหตุก็ไม่ควรปล่อยเลยตามเลย หักนอยในดุลพินิจ และขอสำคัญอย่าเบียดเบียนผู้ใต้บังคับบัญชา

พ. 2 หมายถึง พัฒนาตนเอง คืออบรมสั่งสอนให้ความรู้ ให้โอกาสผู้ใ้
บังคับบัญชาได้รับความรู้เพิ่มเติม ในหน้าที่การงาน เน้นเทคนิคการปฏิบัติงานให้ช่วยเหลือทำ
ให้งานดีขึ้น

พ. 3 หมายถึง พัฒนาตัวเอง คือตัวเองจะต้องศึกษาหาความรู้ ไม่เช่นนั้น
ก็จะมีแต่ความไม่ฉลาดเพิ่มขึ้น ๆ กระทั่งการบริหารงาน เป็นเหตุให้ทำงานผิด ๆ พลาด ๆ
นอกจากนั้นยังต้องพัฒนาตนทางนิสัยใจคอ รวมทั้งเสริมธุรกิจของครอบครัวให้มีหลักฐานทาง
สุจริต คนที่การเงินไม่ดียากที่จะปฏิบัติงานให้เป็นผลดีเต็มที่

พ. 4 หมายถึง การพัฒนางาน ศึกษาปัญหาที่เกี่ยวกับงานและพยายามแก้ไข
เปลี่ยนแปลงปรับปรุงให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2507 :
74 - 76) ได้กล่าวถึงหน้าที่และหลักในการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอ ในฐานะ
ที่ศึกษาธิการอำเภอเป็นข้าราชการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งบริหารราชการ
อยู่ในส่วนภูมิภาค นอกจากจะปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ยังจะต้อง
สนองงานของกรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการอีกด้วย ศึกษาธิการอำเภอจึงต้องศึกษางานของ
ทุกกรม ศึกษาแผนงาน โครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษาเพื่อปฏิบัติการให้ได้ผลดีและมี
ประสิทธิภาพสูง โดยยึดหลักและแนวปฏิบัติดังนี้

ก. การบริหารทั่วไป

1. ศึกษาธิการอำเภอจะต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมทั้งในด้านวิชาการ
ระเบียบ คำสั่ง กฎหมาย ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ เพื่อปฏิบัติงานให้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพ
2. เป็นผู้นำที่ศึกษาหาความรู้ เป็นที่พึ่งของผู้บังคับบัญชาได้
3. พัฒนาตนเองและอยู่ใต้อำนาจบังคับบัญชา ให้มีความก้าวหน้าในเรื่องความรู้
และความสามารถในการทำงาน แก้ไขความประพฤติกเล็ดและการปฏิบัติงานที่บกพร่อง
4. มีความริเริ่มในการทำงาน มีการวางแผนงานและโครงการที่จะทำ
และทำงานตามแผนที่ได้วางไว้ด้วยความขยันขันแข็งเสมอ

5. การบริหารราชการ ให้มีระเบียบ คำสั่ง และกฎหมาย เพื่อความสำเร็จเรียบร้อย รวดเร็วและราบรื่น

6. เอาใจแรงแรงงานในหน้าที่ให้งานเหมาะกับบุคคล

7. จัดสำนักงานให้เป็นระเบียบเพื่อเป็นตัวอย่างของโรงเรียน

8. ติดตามผลงานและเร่งรัดการปฏิบัติงานไม่ให้ค้างคองและเกิดความเสียหาย

9. เก็บรักษาเอกสารของทางราชการให้เรียบร้อย ตามระเบียบของงาน

สารบรรณ

10. เอาใจใส่ในสวัสดิการและความเป็นอยู่ของครู

ข. การบริหารการศึกษา

งานที่เป็นหัวใจของศึกษานิเทศก์อำเภอ คือ การบริหารการศึกษา ปรับปรุงพัฒนาการศึกษาให้เจริญก้าวหน้า ตามความมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้โดยไม่หยุดยั้ง ด้วยเหตุนี้ศึกษานิเทศก์อำเภอจะต้องศึกษาและดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้ เพื่อให้การบริหารการศึกษาเกิดผลดี

1. ต้องศึกษาเรื่องแผนการศึกษาแห่งชาติและพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการศึกษา

2. ศึกษาหลักสูตรและประมวลการสอนต่าง ๆ

3. ศึกษาวิชาการการศึกษา

4. แบบเรียนและตำราชั้นต่าง ๆ

5. ทำเนียบการอบรมครูประจำการ

6. ตรวจสอบติดตามผลและนิเทศการศึกษา และประเมินผลงาน

7. ทำหน้าที่แนะนำแนวการศึกษาและอาชีพด้วย

8. กิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ลูกเสือ อนุชาชาค การพลศึกษา

9. อุปกรณ์การศึกษา

10. ติดตามความเคลื่อนไหวทางการศึกษา

11. ก่อสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติมและพยายามปรับปรุงโรงเรียนให้ได้มาตรฐาน

ค. การเงินและการก่อสร้าง /

1. ทองยี่กระเบียบเกี่ยวกับการเงิน วิธีงบประมาณและการคลังที่เกี่ยวข้อง
หน้าที่ของศึกษาธิการอำเภอ
2. ควบคุมเก็บรักษาเงิน การเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนโดย
ประหยัดและปลอดภัย
3. จัดทำบัญชีการเงิน ค่าง ๆ ให้เรียบร้อยและเป็นปัจจุบันเสมอ เก็บหลักฐาน
การเงินไว้ให้เป็นระเบียบและปลอดภัย
4. ดำเนินการก่อสร้าง การจัดซื้อ ฯลฯ ให้ทันตามกำหนดของปีงบประมาณ
และเป็นไปตามระเบียบโดยเคร่งครัด
5. จัดบุคคลที่เหมาะสม ซอสัตย์สุจริต ทำหน้าที่การเงิน
6. หมั่นตรวจตราและควบคุมบัญชีการเงิน โดยใกล้ชิดเสมอ
7. จัดทำบัญชีพัสดุและเก็บรักษาพัสดุ ของทางราชการให้ดี
8. งานใดที่ยังไม่เข้าใจแจ่มแจ้งแน่ชัด ให้รีบปรึกษาหารือ ก่อนที่จะปฏิบัติ
ต่อไป เพื่อกันความบกพร่องผิดพลาด

ง. การติดต่อประสานงาน /

งานในหน้าที่ของศึกษาธิการอำเภอจะสำเร็จด้วยดี จะต้องเข้าใจในหลักมนุษยสัมพันธ์ ศึกษาธิการอำเภอต้องสามารถเข้ากับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา และประชาชนได้ เพื่อนำเอาความร่วมมือจากทุก ๆ แห่งมาเป็นประโยชน์ในการดำเนินงาน ซึ่งศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่รับผิดชอบ คือ ประการเข้ากับคนกวรศึกษาจากแบบอย่างของผูประสบความสำเร้จในเรื่องนี้ และปรับปรุงแก้ไขทรวจสอบตนเองอยู่เสมอ

อภัย จันทวิมล (อภัย จันทวิมล, 2508 : 27 - 31) ได้ให้แนวปฏิบัติราชการของศึกษาธิการอำเภอ สรุปได้ว่า งานที่สำคัญที่สุดในหน้าที่ของศึกษาธิการอำเภอ คือ จะต้องควบคุมและส่งเสริมโรงเรียนในอำเภอของตนให้ก้าวหน้า และสามารถให้การศึกษาระดับประถมศึกษาที่สุดแก่เด็กในท้องถิ่น ในการนี้ศึกษาธิการอำเภอจะต้องเข้าใจแนวทาง-

บริหารการศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับงานของโรงเรียนทั้งด้านธุรการและวิชาการ รู้จักโรงเรียนในสังกัดและครูของแต่ละโรงเรียนเป็นอย่างดี เขาใจปัญหาโรงเรียนและคอยหาทางช่วยเหลือให้โรงเรียนสามารถปรับปรุงการศึกษา จัดให้มีการอบรมครูในโอกาสอันควร หนักหน่วงตามการปฏิบัติของโรงเรียน จะต้องไปตรวจเยี่ยมโรงเรียนในทุกสังกัดทุกโรงเรียนโดยสม่ำเสมอ ศึกษาธิการอำเภอต้องศึกษาค้นคว้าระเบียบงานและความคุ้มครองปฏิบัติงานฝ่ายธุรการของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและก้าวหน้า เช่น จัดสถานที่ทำงานให้เรียบร้อย เมื่จะแคบ ควรมีแผนที่ตั้งโรงเรียนและกลุ่มภายในอำเภอ มีสถิติเกี่ยวกับการศึกษา การเงินและบัญชี การเก็บเอกสารและพัสดุของจัดให้เป็นระเบียบสถิติและทะเบียนต้องทำให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ศึกษาธิการอำเภอจะต้องสอดส่องความคุ้มครองทำงานของผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ และให้มีแผนพนักงานให้ตรงต่อเวลา มีความเข้มแข็งในการทำงาน ให้ความสะอาดแก่มาติดคอและจัดส่งงานตามกำหนด ศึกษาธิการอำเภอที่จะต้องพยายามปฏิบัติให้เป็นที่ยอมรับและไว้วางใจของนายอำเภอ ศึกษาธิการจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด ต้องมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยราชการอื่น เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน และช่วยเป็นกำลังใจในการส่งเสริมงานฝ่ายการศึกษาด้วย ศึกษาธิการอำเภอควรประพฤติและวางตนให้สมกับตำแหน่งหน้าที่ เป็นที่เคารพรักของครู เป็นที่นับถือของชาวบ้าน และเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งความประพฤติ ชีวิตในครอบครัว การแต่งกาย การปฏิบัติงาน การใช้เวลาว่าง และอื่น ๆ ในการดำเนินการศึกษาให้โดยลัดและมีประสิทธิภาพนั้น จำต้องอาศัยความร่วมมือจากท้องถิ่น ศึกษาธิการอำเภอจึงควรมีการประชุมสัมพันธ์ให้ถี่ โดยทำความรู้จักกับเจ้าอาวาส ผู้ปกครองนักเรียน กำนันผู้ใหญ่บ้าน และบุคคลสำคัญในท้องถิ่น และควรหาโอกาสชี้แจงเกี่ยวกับงานของกระทรวงศึกษาธิการให้บุคคลเหล่านั้นทราบ เพื่อจะได้อำนวยความสะดวกในการส่งเสริมการศึกษาของท้องถิ่น

บุญถิ่น อัตถากร (บุญถิ่น อัตถากร, 2515 : 3) ได้กล่าวในที่ประชุมศึกษาธิการอำเภอหัวราชอาณาจักร รุ่นที่ 3 เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2515 สรุปความไว้ว่า "ศึกษาธิการอำเภอเป็นตัวจักรสำคัญซึ่งกระจายอยู่ตามอำเภอต่าง ๆ มีหน้าที่สำคัญอันยิ่งใหญ่และกว้างขวาง

ที่จะดำเนินการปรับปรุงส่งเสริมให้ประชาชนทุกคน ทั้งในและนอกโรงเรียน ได้มีการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำให้บ้านเมืองเจริญก้าวหน้ามั่นคง ศึกษาธิการอำเภอจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความรอบรู้ มีความสามารถที่จะดำเนินการให้งานการศึกษาโดยผล สามารถที่จะเป็นผู้นำทางการศึกษาใน อำเภอ ต้องพยายามศึกษาหาความรู้และรู้จักใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ ถือว่าการบริการ เป็นสิ่งสำคัญ ต้องร่วมกับทุกฝ่ายสร้างความดี นำความรู้และวิทยาการมาใช้ เสียสละเพื่อ ให้การศึกษาเจริญก้าวหน้า"

สมาคมผู้บริหารแห่งสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไปในชื่อ American Administration & Superintendent Association หรือ เอ.เอ.เอส.เอ. (1957 : 18 - 19) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของศึกษาธิการว่า ศึกษาธิการส่วนมากไม่เพียงแต่ มีหน้าที่ในการปรับปรุงการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังต้องมีหน้าที่อื่น ๆ อีก เช่น ช่วยเหลือ แนะนำในเรื่องอาคารสถานที่ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงเรื่องแสง เสียง และการสุขาภิบาลในโรงเรียน การรู้จักเลือกครูที่มาสอน การบำรุงขวัญครู และพยายาม ที่จะให้บุคลากรในโรงเรียนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

บอลตัน (Bolton, 1973 : 21) กล่าวว่า ศึกษาธิการนอกจากจะมีความรู้ ความสามารถในการศึกษาแล้ว ยังต้องมีความรู้ความวิชาการแขนงอื่น ๆ ด้วย เช่นใน บางรัฐของสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดให้ศึกษาธิการต้องเรียนวิชาเอกทางการศึกษา และ เรียนวิชาอื่นสาขาใดสาขาหนึ่ง เช่น วิชาเศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ เพื่อส่งเสริมและ สร้างความเป็นผู้นำในชุมชนนั้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในประเทศ

การวิจัยในประเทศเกี่ยวกับสมรรถภาพการบริหาร ของศึกษาธิการอำเภอยังไม่ปรากฏ มีแต่การวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอ ของศึกษาธิการจังหวัด ผลการวิจัยที่พบว่า ใกล้เคียงกัน ไกลแก่ ของวิรัตน์ ศิริบุญ (วิรัตน์ ศิริบุญ, 2518 : 69) ได้ทำการวิจัย

เรื่อง "การศึกษาสมรรถภาพในการบริหารของครูใหญ่ในเขตการศึกษา 11" พบว่า สมรรถภาพในการบริหารโรงเรียนของครูใหญ่โรงเรียนมัธยมคานูกูลากร คำนธการ และ กิจการนักเรียน อยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ส่วนการบริหารคานวิธการ และความสัมพันธ์ กับชุมชน อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ผลการเปรียบเทียบระหว่างอายุและประสิทธิภาพกับสมรรถภาพ การบริหาร ปรากฏว่า อายุและประสิทธิภาพของครูใหญ่ไม่เป็นปัจจัยทำให้สมรรถภาพ การบริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การวิจัยในต่างประเทศ

คอลลินส์ (Collins, 1974 : 6963-A) ได้ทำการวิจัยส่วนประกอบของ ความสามารถทางการบริหารตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์แห่งมลรัฐเทนเนสซี (Tennessee) จำนวน 27 คน ผลปรากฏว่า สิ่งที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในการที่จะทำให้การปฏิบัติงานของ ศึกษานิเทศก์สำเร็จลุล่วงไปควยคือ ระหว่างเวลา 3 - 5 ปีต่อไปในอนาคต 11 อย่าง เรียง ลำดับตามความสำคัญดังนี้ คือ

1. ความสัมพันธ์ระหว่างศึกษานิเทศก์กับคณะกรรมการของโรงเรียน
2. ความสัมพันธ์กับชุมชน
3. การเงิน
4. การวางแผน
5. หลักสูตร
6. การประเมินผลในการบริหารงานบุคคล
7. การบริหารบุคลากร
8. มนุษยสัมพันธ์
9. กฎหมายเกี่ยวกับโรงเรียน
10. การบริหารงานบุคคลที่ไม่มีการประเมินผล
11. อื่น ๆ

เมสัน (Mason, 1972 : 4887-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับลัทธิตันนิยม (Dogmatism) ในการบริหารงานของกลุ่มประธานนักศึกษา กับกลุ่มนักศึกษา ที่ทำหน้าที่บรรณาธิการ ในมหาวิทยาลัยเคนท์ สเตท (Kent State University) ผลการวิเคราะห์ย้อนหลังจากหลาย ๆ อย่าง ปรากฏว่า กลุ่มของประธานนักศึกษาทำหน้าที่ในการบริหารในระดับสูงนั้นเป็นผู้ที่

1. มีคะแนนลัทธิตันนิยม (Dogmatism) ต่ำ คือเป็นผู้มีใจกว้าง (Open Mind)
2. แบ่งงานโดยการกระจายอำนาจ
3. ใฝ่หาปัญญาทางสังคมศาสตร์
4. มีประสบการณ์ในการบริหารในสถาบันนั้นมาหลายปี

ทั้ง 4 ประการนี้ ต้องประกอบกันในการบริหารงาน การวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างลัทธิตันนิยม (Dogmatism) ของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม นั่นคือ ผู้บริหารงานใกล้ชิด เป็นผู้ที่มีลัทธิตันนิยมต่ำ หรือเป็นผู้ที่มีใจกว้าง (Open Mind) และมีประสบการณ์มาก

หลุยส์ คอลลินส์ (Louise Collins, 1972 : 2609-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ "ความสามารถในการเห็นใจและเข้าใจผู้อื่น กับลัทธิตันนิยม (Dogmatism) ของนักศึกษาพยาบาล" จากสมมติฐานข้อหนึ่งว่า นักศึกษาพยาบาลปีที่ 4 ในระดับปริญญาตรี จะเห็นใจและเข้าใจผู้อื่นมากกว่านักศึกษาพยาบาลปีที่ 3 และสมมติฐานข้อสองว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีลัทธิตันนิยมจะแสดงสมรรถภาพความเห็นใจและเข้าใจผู้อื่นน้อยกว่านักศึกษาที่ไม่มีลัทธิตันนิยม ผลการวิจัยปรากฏว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานทั้งสองข้อนั้นคือ ลัทธิตันนิยม ไม่สัมพันธ์กับสมรรถภาพในการเห็นใจและเข้าใจผู้อื่น.

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มประชากร

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ จำนวน 62 คน ในเขตการศึกษา 11 โดยประเมินจากผลวิเคราะห์การปฏิบัติงานของศึกษา - นิเทศก์อำเภอ ซึ่งได้จากความคิดเห็นของกลุ่มประชากรที่มีความสัมพันธ์กับศึกษานิเทศก์อำเภอ ในการปฏิบัติราชการอย่างใกล้ชิด ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด นายอำเภอ ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 มีศึกษาธิการ จังหวัด 5 คน ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด 5 คน นายอำเภอ 62 คน ครูใหญ่หรือ อาจารย์ใหญ่ 59 คน รวมทั้งสิ้น 131 คน ส่วนการประเมินสัมพันธกันนั้น วิเคราะห์จาก ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอในเขตการศึกษา 11 ทั้งหมด 62 คน/ ดังรายละเอียด ในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา แยกเป็นจังหวัด อำเภอ และโรงเรียน

จังหวัด	ศึกษาธิการจังหวัด	ผู้ช่วยศึกษาธิการ จังหวัด	นายอำเภอ	ศึกษาธิการอำเภอ	ครูใหญ่
นครราชสีมา	1	1	19	19	21
ชัยภูมิ	1	1	11	11	10
บุรีรัมย์	1	1	11	11	10
สุรินทร์	1	1	10	10	9
ศรีสะเกษ	1	1	11	11	9
รวม	5	5	62	62	59

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม 2 ชุด แบบสอบถามชุดที่หนึ่ง เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) - เพื่อประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ และชุดที่สอง เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนลักษณะนิสัย (The Dogmatism Scale)

1. แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีจำนวน 80 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ก. แบบสอบถามประเมินสมรรถภาพการบริหารงานบุคลากร	20 ข้อ
ข. แบบสอบถามประเมินสมรรถภาพการบริหารงานวิชาการ	20 ข้อ
ค. แบบสอบถามประเมินสมรรถภาพการบริหารงานธุรการ	20 ข้อ
ง. แบบสอบถามประเมินสมรรถภาพการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน	20 ข้อ

ผู้ตอบแบบสอบถามจะประเมินสมรรถภาพผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามความคิดเห็นของผู้ตอบ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด / การตรวจให้คะแนนยึดตามระดับนำหนักความสำคัญจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ได้แก่

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

2. แบบสอบถามมาตราส่วนลักษณะนิสัย (The Dogmatism Scale) จำนวน 40 ข้อ ให้ศึกษานิเทศก์อำเภอในเขตการศึกษา 11 แสดงความคิดเห็น ผู้ตอบแบบสอบถาม จะต้องแสดงความเห็นของตน 6 ระดับ ได้แก่ เห็นควยอย่างยิ่ง เห็นควยเป็นส่วนใหญ่ เห็นควยเล็กน้อย ไม่เห็นควยเล็กน้อย ไม่เห็นควยเป็นส่วนใหญ่ ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง /

การตรวจให้คะแนนติดตามความเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย มากน้อยตามลำดับ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	6	คะแนน
เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่	5	คะแนน
เห็นด้วยเล็กน้อย	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วยเล็กน้อย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน

วิธีสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถามชุดที่หนึ่ง คัดแปลงและสร้างเพิ่มเติมจากแบบสอบถามของ วิรัตน์ ศิริบุญ (วิรัตน์ ศิริบุญ, 2518 : 44 - 52) และของ เนติ นิลสาย (เนติ นิลสาย, 2517 : แผนก 2 - 6) รวมเป็น 100 ข้อ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม จำนวน 100 ข้อ ซึ่งแบ่งเป็น 4 กาน คือ กานบุคลากร กานวิชาการ กานธุรการ กานความสัมพันธ์กับชุมชนไปทดสอบ (Pre-test) กับครูจำนวน 30 คน ในเขตการศึกษา 1 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้ววิเคราะห์หาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น

การหาความเที่ยงตรงภายในกระทำโดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของข้อแต่ละข้อจากการแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มสูง 27 % กลุ่มต่ำ 27 % เลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง ซึ่งมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้ง 4 กาน ละ 20 ข้อ รวมเป็น 80 ข้อ ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม กระทำโดยวิธี แบ่งครึ่งแบบข้อคู่ - ข้อคี่ แล้วนำมาขยายหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับตามสูตรของ สเปียร์แมน - บราวน์ (Spearman - Brown) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.987

แบบสอบถามชุดที่สอง ได้จากการนำแบบสอบถามมาตราส่วนลักษณะนิสัย (The Dogmatism Scale) ของ โรคิช (Rokeach, 1960 : 73 - 80) ซึ่งเป็นแบบทดสอบ มาตราฐานและนิยมแพร่หลาย จำนวน 40 ข้อ มาแปลและเรียบเรียงให้เหมาะสม แล้วได้นำ

แบบสอบถามนี้ไปทดสอบ (Pre-test) กับศึกษานิการอำเภอในเขตการศึกษา 1 จำนวน 30 คน เพื่อหาความเข้าใจตรงกันและหาความเชื่อมั่น

การหาความเชื่อมั่นแบบสอบถามกระทำโดยวิธีแบ่งครึ่งแบบชอกู - โชค แล้วนำมาขยายหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับตามสูตรของ สเปียร์แมน - บราวน์ (Spearman - Brown) ได้ความเชื่อมั่น 0.998

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ศึกษานิการจังหวัด ผู้ช่วยศึกษานิการจังหวัด ของเขตการศึกษา 11 ควบคุมตนเอง ส่วนนายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ ครูใหญ่ และอาจารย์ใหญ่นั้น ให้จังหวัดจัดส่ง และผู้ตอบส่งคืนจังหวัด ผู้วิจัยเดินทางไปรับควบคุมตนเอง แล้วนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เสร็จแล้วตรวจให้คะแนนและดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 193 ฉบับ เป็นกลุ่มของศึกษานิการจังหวัด ผู้ช่วยศึกษานิการจังหวัด นายอำเภอ ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ 131 ฉบับ ได้รับคืนมา 123 ฉบับ คิดเป็น 93.89 % กลุ่มของศึกษานิการอำเภอ 62 ฉบับ ได้รับคืนมา 43 ฉบับ คิดเป็น 69.35 %

ลำดับขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำเป็นลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) แบบสอบถามชุดที่ 1 เป็นรายชื่อ และค่าเฉลี่ยรวมของแบบสอบถามแต่ละด้าน เพื่อประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิการอำเภอในเขตการศึกษา 11 โดยใช้เกณฑ์การประเมินความคิดเห็น (Opinionnaire) ของ เบสต์ (Best, 1963 : 158 - 159)

เกณฑ์เฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารรายข้อ

1.00 – 2.33 ต่ำ

2.34 – 3.67 กลาง

3.68 – 5.00 สูง

เกณฑ์เฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารรวมแต่ละด้าน

20.00 – 46.66 ต่ำ

46.67 – 73.33 กลาง

73.34 – 100.00 สูง

2. หากสถิติพื้นฐานแล้วใช้ t-test เพื่อทดสอบหาความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย ตามสมมติฐานข้อ 1 – 3

3. หากค่าคะแนนเฉลี่ยรวมของแบบสอบถามชุดที่ 2 เพื่อนำไปหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะนิสัยกับสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ

เกณฑ์เฉลี่ยลักษณะนิสัยรวม

40.00 – 106.66 ต่ำ

106.67 – 173.33 กลาง

173.34 – 240.00 สูง

4. หาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนลักษณะนิสัย (Dogmatism) กับสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (\text{Ferguson, 1971 : 45})$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนประชากร

1.2 ค่าความแปรปรวน (Variance) ใช้

$$\text{สูตร } S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)} \quad (\text{Best, 1970 : 236})$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนประชากร

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้

$$\text{สูตร } S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}} \quad (\text{Best, 1970 : 236})$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนประชากร

2. การทดสอบความแตกต่าง

ใช้ t-test หาค่าอ่านจำแนกเป็นรายข้อ และทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย ของกลุ่มประชากร 2 กลุ่ม ใช้

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}} \quad (\text{Ferguson, 1971 : 152})$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution

$\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1

$\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2

S_1^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1

S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2

n_1 แทน ประชากรกลุ่มที่ 1

n_2 แทน ประชากรกลุ่มที่ 2

3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามโดยใช้วิธีแบ่งครึ่ง (Split-half)

$$\text{สูตร } r_{tt} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}} \quad (\text{Magnusson, 1967 : 74})$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นแบบสอบถามครึ่งฉบับ

$\sum X, \sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนข้อและข้อคำถามลำดับ

$\sum X^2, \sum Y^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนข้อและข้อคำถามลำดับ

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนข้อและคะแนนข้อแต่ละคู่

N แทน จำนวนประชากร

เมื่อได้ค่า r_{tt} แล้วนำไปปรับขยายเป็นค่าความเชื่อมั่นทั้งหมด โดยใช้สูตร
ของ สเปียร์แมน-บราวน์ (Spearman-Brown)

$$\text{สูตร } r_{tt_2} = \frac{2r_{tt}}{1 + r_{tt}}$$

เมื่อ r_{tt_2} แทน ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ
 r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามครึ่งฉบับ

4. การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ใช้ χ^2 (Chi-square) หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างสัทชนทัศน์นิยม (Dogmatism) กับสมรรถภาพการบริหาร

$$\text{สูตร } \chi^2 = \frac{(o - e)^2}{e} \quad (\text{Garrett, 1962 : 139})$$

เมื่อ χ^2 แทน ค่า Chi-square
o แทน ค่าความถี่ได้มาจริง
e แทน ค่าความถี่คาดหวัง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 นั้น แบ่งเป็น 6 ตอน / ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินสมรรถภาพการบริหารงานต่าง ๆ ของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีวุฒิ อายุ ประสบการณ์ต่างกัน ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีวุฒิ ต่างกัน ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีอายุต่างกัน ตอนที่ 5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีประสบการณ์ต่างกัน ตอนที่ 6 การหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพหรือลักษณะนิสัย กับสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ

/ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินสมรรถภาพการบริหารงานต่าง ๆ ของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 /

ตาราง 2 ค่าคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอตามบุคลากร
ด้านวิชาการ ด้านธุรการ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน $\sum x = 66.490$

ลำดับที่	สมรรถภาพการบริหารงาน	$\bar{x}$	S
1	บุคลากร	73.219	14.068
2	วิชาการ	54.050	14.746
3	ธุรการ	66.010	14.500
4	ความสัมพันธ์กับชุมชน	64.699	19.884
	เฉลี่ย	66.490	

จากตาราง 2 เปรียบเทียบผลการประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์
อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 กับเกณฑ์ ปรากฏว่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
ตามบุคลากรสูงกว่าทุกด้าน คือ เกือบอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านวิชาการนั้นต่ำกว่าทุกด้าน

ก. สมรรถภาพการบริหารตามบุคลากร

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารตามบุคลากร แยกเป็นรายข้อ

ข้อ	รายการปฏิบัติ	$\bar{x}$
1	ส่งเสริมให้ครูร่วมงานครูได้ทำงานเต็มความสามารถ	3.550
2	ให้ครูร่วมงานครูได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น	3.550
3	พยายามจัดสภาพการทำงานให้ครูร่วมงานได้รับความสะดวกเพียงพอ	3.365
4	มีความกระตือรือร้นและสนใจงานในหน้าที่	3.658
5	มีความรับผิดชอบงานในหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมาย	3.707
6	มีความคิดริเริ่มในการทำงาน หรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น	3.365
7	แคล่วคล่องในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น	3.577
8	สนับสนุนให้ครูร่วมงาน ครู ได้มีโอกาสเลื่อนขั้น เลื่อนชั้นและเลื่อน ตำแหน่งโดยถือความรู้ความสามารถเป็นสำคัญ	3.487
9	ส่งเสริมให้ครูร่วมงาน ครู ได้ศึกษาต่อและก้าวหน้าเมื่อมีโอกาส	3.634
10	เป็นที่พึ่งและช่วยเหลือในปัญหาส่วนตัวของครูร่วมงาน ครู	3.406
11	จัดให้มีการพบปะสังสรรค์อย่างกันเองกับคณะครู	2.967
12	ชักชวนและแนะนำให้ครูร่วมงาน ครู ทำงานฉีกพลาตหรือบกพร่อง ในหน้าที่	3.330
13	รักษาสันติภาพและปัญหาด้วยความเป็นธรรมไม่ลำเอียง	3.560
14	มีความประพฤติถือเป็นแบบอย่างได้	3.707

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติ	$\bar{x}$
15	ยอมรับฟังความคิดเห็นของครูรวมงานและผู้อื่น	3.609
16	มีอารมณ์มั่นคงและเข้มแข็งแจ่มใสกับครูรวมงานและผู้อื่น	3.691
17	พิจารณาความดีความชอบของครู รวมงานโดยมีคณะกรรมการ	3.097
18	ตัดสินปัญหาต่าง ๆ โดยปรึกษาหารือกับครูรวมงาน	3.317
19	ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษในบางครั้งได้เป็นที่พอใจ	3.780
20	เป็นที่พอใจของผู้อื่นกับนักศึกษา	3.520
	เฉลี่ย	3.493

จากตาราง 3 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารค้ำคูณบุคลากรกับเกณฑ์ ผลปรากฏว่า สมรรถภาพของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์รายข้อ การปฏิบัติที่อยู่ในระดับสูง คือ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ มีความประพฤติถือเป็นแบบอย่างได้ มีความรับผิดชอบงานในหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมาย นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ข. สมรรถภาพการบริหารงานวิชาการ

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารงานวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอ
ในเขตการศึกษา 11 แยกเป็นรายข้อ

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย
1	ตรวจเยี่ยมโรงเรียนและนิเทศการศึกษา	3.170
2	ประชุมปรึกษากับครูเสมอเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	2.951
3	จัดทำเอกสารงานวิชาการให้แก่โรงเรียน ครู	2.471
4	ส่งเสริมให้โรงเรียนจัดนิทรรศการหรือมีการแสดงทางวิชาการ	2.682
5	ให้ความรู้ทางวิชาการและอบรมนักเรียน	2.813
6	ร่วมมือกับโรงเรียนจัดอภิปรายหรือบรรยายทางวิชาการ	2.439
7	จัดประชุมทางวิชาการสำหรับครูใหญ่ในอำเภอย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง	2.634
8	ช่วยโรงเรียนปรับปรุงห้องสมุดของโรงเรียน	2.463
9	ร่วมมือกับครูจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อประโยชน์การเรียนการสอน	2.772
10	ส่งเสริมการผลิตและการใช้อุปกรณ์การสอน	2.357
11	จัดทำเอกสารทางวิชาการออกเผยแพร่	2.081
12	ให้รางวัลแก่นักเรียนที่เรียนดี	2.308
13	ยกย่องและชมเชยครูที่เอาใจใส่การสอนในโอกาสที่สมควร	3.024
14	มีบทบาทเป็นผู้นำทางวิชาการ	3.061
15	ประเมินผลการสอนของโรงเรียนในบางชั้นด้วยข้อสอบของอำเภอ	2.536
16	จัดให้มีการประกวดศิลปหัตถกรรมของนักเรียน	1.983
17	ประชุมครูและเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับทุกสิ้นปีการศึกษา เพื่อประเมินผล การใช้หลักสูตรแบบเรียน	2.439

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติ	$\bar{x}$
18	เสนอความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ทางวิชาการแก่ครู	2.902
19	สนใจและศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	3.487
20	นำเทคโนโลยีและความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการศึกษา	2.674
	เฉลี่ย	2.660

จากตาราง 4 ค่าเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารงานวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอในเขตการศึกษา 11 อยู่ในระดับกลาง และต่ำกว่าทุกด้าน ผลการวิเคราะห์รายข้อปรากฏว่าข้อที่อยู่ในระดับต่ำ ได้แก่ จัดทำเอกสารทางวิชาการออกเผยแพร่ ให้รางวัลแก่นักเรียนที่เรียนดี และข้อที่ต่ำที่สุดคือ จัดให้มีการประกวดศิลปหัตถกรรมของนักเรียน นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ค. สมรรถภาพการบริหารงานธุรการ

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารงานธุรการของศึกษานิเทศก์อำเภอในเขตการศึกษา 11 แยกเป็นรายข้อ

ข้อ	รายการปฏิบัติ	$\bar{x}$
1	จัดสำนักงานให้เหมาะสม สะอาดและเรียบร้อยสมสภาพของห้อง	3.536
2	มีป้ายประกาศ สถิติและแผนผังต่าง ๆ	3.398
3	สำนักงานมีวัสดุ ครุภัณฑ์และอุปกรณ์การทำงานเพียงพอกับความต้องการ	2.901

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติ	$\bar{x}$
4	การเก็บเอกสารของทางราชการแบ่งเป็นหมวดหมู่ เรียบร้อยสะดวก แก่การเก็บ การใช้	3.203
5	มีการตรวจและติดตามการไว้วัสดุอุปกรณ์ของสำนักงาน โรงเรียน	2.902
6	อำนวยความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายเงินเดือน	3.967
7	การโต้ตอบหนังสือราชการถูกต้องและรวดเร็ว	3.626
8	จัดทำทะเบียนและสถิติต่าง ๆ เป็นปัจจุบัน	3.276
9	หนังสือราชการถึงมือผู้รับรวดเร็วทันเวลา	3.447
10	จัดทำปฏิทินงานประจำในรอบปีเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของอำเภอ	3.219
11	จัดทำเอกสารแจกชาว คำสั่ง การประชุมและระเบียบให้โรงเรียน	2.983
12	ส่งงานรวดเร็วทันกำหนดเวลา	3.325
13	จัดกิจกรรมหรืองานประจำ เช่น งานวันครูโดยดี	3.674
14	มีที่นั่งสำหรับผู้ไปติดต่องาน	3.390
15	จัดทำโครงการต่าง ๆ และแจกให้โรงเรียนทราบ	2.918
16	จัดการให้เครื่องมือ เครื่องใช้ในสำนักงานใช้ได้เสมอ	3.186
17	จัดทำเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ได้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	3.430
18	การเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียน ค่าช่วยเหลือบุตร ได้รวดเร็ว	3.365
19	จัดหาวัสดุ เครื่องใช้ โดยไม่ก่อฟุ้งงบประมาณของทางราชการ	2.699
20	แนะนำและให้ความรู้ด้านธุรการแก่ผู้ร่วมงาน	3.292
	เฉลี่ย	3.287

จากการวาง 5 ค่าเฉลี่ยคะแนนการบริหารจัดการของศึกษานิเทศก์อำเภอ
มีสมรรถภาพอยู่ในระดับกลาง ผลการวิเคราะห์รายข้อ ปรากฏว่า ข้อที่อยู่ในระดับสูงมีเพียง
รายการเดียว คือ อำนวยความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายเงินเดือน นอกนั้นอยู่ในระดับ
กลางทั้งหมด

ง. สมรรถภาพการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน
ของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 แยกเป็นรายข้อ

ข้อ	รายการปฏิบัติ	$\bar{X}$
1	ไปร่วมงานต่าง ๆ ของชุมชน	3.878
2	ช่วยเหลืองานของชุมชน	3.699
3	ชักนำให้บุคคลในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมงานการศึกษาของอำเภอ โรงเรียน	3.430
4	ชักนำให้บุคคลในท้องถิ่นเป็นผู้อุปถัมภ์การศึกษาของอำเภอ โรงเรียน	3.325
5	ให้ประชาชนรับทราบความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าทางการศึกษา ของอำเภอ	3.138
6	พยายามที่จะปลูกฝังนิสัยรักการอ่านหนังสือให้แก่ประชาชน	3.308
7	เชิญวิทยากรจากท้องถิ่นมาบรรยายให้นักเรียน ประชาชนฟังเป็นครั้งคราว	2.439
8	หาทางสร้างความเข้าใจและร่วมมือกับประชาชน	3.422
9	พยายามร่วมมือกับชุมชนจัดให้ห้องสมุดประชาชนเป็นแหล่งเผยแพร่ ความรู้แก่ประชาชน	3.186
10	ไปรวมในงานเทศกาลต่าง ๆ	3.739

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติ	$\bar{x}$
11	จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนด้านการศึกษา อาชีพและสันติภาพ	2.902
12	มีโครงการสัมพันธ์กับชุมชนทั้งระยะยาวและระยะสั้น	2.674
13	สนับสนุนให้ครูออกเยี่ยมครอบครัวของนักเรียนเป็นบางครั้งบางคราว	2.780
14	ประชุมหรือเยี่ยมเยียนประชาชนร่วมกับหน่วยงานอื่น	3.349
15	เข้าร่วมเป็นสมาชิกในสมาคม กลุ่มหรือชุมชนที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น	3.455
16	สำรวจความต้องการเกี่ยวกับการศึกษาของราษฎรในอำเภอขอนแก่น	
	โครงการทางการศึกษา	3.000
17	ให้ความสนใจและส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียน	3.479
18	ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อศึกษานิเทศก์อำเภอ	3.813
19	ประชาชนศรัทธาและช่วยเหลือการศึกษาของอำเภอ	3.422
20	ประชาชนรักใคร่ นับถือและเชื่อถือ	3.682
	เฉลี่ย	3.306

จากตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของศึกษานิเทศก์อำเภอ อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์รายข้อ รายการปฏิบัติที่อยู่ในระดับสูง คือ ไปร่วมงานต่าง ๆ ของชุมชน ช่วยเหลืองานของชุมชน ไปร่วมในงานเทศกาลต่าง ๆ ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อศึกษานิเทศก์อำเภอ และประชาชนรักใคร่ นับถือและเชื่อถือ ส่วนรายการปฏิบัติอื่น ๆ อยู่ในระดับกลาง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิกร
อำเภอ ที่มีวุฒิ อายุ ประสบการณ์ แตกต่างกัน

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิกรอำเภอที่มีวุฒิส่ง
วุฒิต่ำ อายุมากอายุน้อย ประสบการณ์มาก ประสบการณ์น้อย
เฉลี่ยรวมทุกด้าน

สมรรถภาพการบริหารของศึกษานิกรอำเภอ	$\bar{x}$
วุฒิส่ง	65.736
วุฒิต่ำ	64.438
.....	
อายุมาก	64.270
อายุน้อย	67.273
.....	
ประสบการณ์มาก	65.668
ประสบการณ์น้อย	64.069

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า สมรรถภาพการบริหารของศึกษานิกรอำเภอ
เฉลี่ยรวมทุกด้าน ทั้งศึกษานิกรอำเภอที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ค่ากว่าปริญญาตรี อายุ-
สูงกว่า 45 ปีขึ้นไป อายุ 45 ปีลงมา ประสบการณ์เกิน 5 ปีขึ้นไป ประสบการณ์
5 ปีลงมา ต่างก็อยู่ในระดับปานกลาง และค่าคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกันมาก และเป็น
ที่น่าสังเกตว่า สมรรถภาพของศึกษานิกรอำเภอที่มีอายุ 45 ปีลงมา สูงกว่าทุกประเภท

ตาราง 8 ค่าสถิติแสดงระดับสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ
ในเขตการศึกษา 11 เฉลี่ยรวมทุกท่าน

สมรรถภาพการบริหารระดับ	N	$\bar{X}$	S
สูง	14	78.568	9.585
กลาง	48	61.268	45.568
ต่ำ	—	—	—

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า สมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ
มี 2 ระดับ คือ ระดับสูงและระดับกลาง ส่วนระดับต่ำไม่มี

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ
ที่มีวุฒิแตกต่างกัน

ตาราง 9 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการทดสอบความแตกต่างสมรรถภาพการบริหาร
ท่านต่าง ๆ ของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี กับศึกษานิเทศก์
อำเภอ ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

	N	$\bar{X}$	S^2	t	P
<u>การบริหารงานบุคลากร</u>					
ศึกษานิเทศก์อำเภอวุฒิส่ง	22	73.272	234.026	0.139	NS
ศึกษานิเทศก์อำเภอวุฒิต่ำ	40	72.774	87.699		
<u>การบริหารงานวิชาการ</u>					
ศึกษานิเทศก์อำเภอวุฒิส่ง	22	56.409	168.090	0.971	NS
ศึกษานิเทศก์อำเภอวุฒิต่ำ	40	53.011	184.008		

ตาราง 9 (ต่อ)

	N	$\bar{X}$	S^2	t	P
<u>การบริหารงานธุรการ</u>					
ศึกษานิเทศก์อำเภอสูง	22	67.112	152.586	0.247	NS
ศึกษานิเทศก์อำเภอต่ำ	40	66.341	112.104		
<u>การบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน</u>					
ศึกษานิเทศก์อำเภอสูง	22	66.968	144.457	0.421	NS
ศึกษานิเทศก์อำเภอต่ำ	40	65.526	143.195		

$t_{.05} = 2.000$, $P =$ ความเป็นไปได้ (probability),

NS = ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตาราง 9 เมื่อเปรียบเทียบสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอในเขตการศึกษา 11 ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีกับศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ผลปรากฏว่า สมรรถภาพการบริหารงานบุคลากร งานวิชาการ งานธุรการ และ ความสัมพันธ์กับชุมชน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการทดสอบไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ
ที่มีอายุแตกต่างกัน

ตาราง 10 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการทดสอบความแตกต่างสมรรถภาพการบริหาร
ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านธุรการ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
ของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีอายุ 45 ปีลงมา กับศึกษานิเทศก์อำเภอที่มี
อายุสูงกว่า 45 ปีขึ้นไป

	N	$\bar{X}$	S^2	T	P
<u>การบริหารด้านบุคลากร</u>					
ศึกษานิเทศก์อำเภออายุมาก	45	72.295	95.891	- 0.595	NS
ศึกษานิเทศก์อำเภออายุน้อย	17	74.685	237.292		
<u>การบริหารด้านวิชาการ</u>					
ศึกษานิเทศก์อำเภออายุมาก	45	52.873	177.990	- 1.029	NS
ศึกษานิเทศก์อำเภออายุน้อย	17	56.950	199.972		
<u>การบริหารด้านธุรการ</u>					
ศึกษานิเทศก์อำเภออายุมาก	45	65.584	117.993	- 0.901	NS
ศึกษานิเทศก์อำเภออายุน้อย	17	68.665	154.180		
<u>การบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชน</u>					
ศึกษานิเทศก์อำเภออายุมาก	45	65.209	140.992	- 0.952	NS
ศึกษานิเทศก์อำเภออายุน้อย	17	68.792	187.204		

จากตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารของ
ศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีอายุแตกต่างกัน หรือศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีอายุ 45 ปีลงมา กับศึกษานิเทศก์
อำเภอที่มีอายุเกิน 45 ปีขึ้นไป ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านธุรการและด้าน-

ความสัมพันธ์กับชุมชน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการทดสอบไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ
ที่มีประสิทธิภาพแตกต่างกัน

ตาราง 11 ค่าสถิติพื้นฐานและผลการทดสอบความแตกต่างสมรรถภาพการบริหารของ
ศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีประสิทธิภาพ 5 ปีลงมา กับศึกษานิเทศก์อำเภอ
ที่มีประสิทธิภาพเกิน 5 ปีขึ้นไป ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านธุรการ
และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

	N	$\bar{X}$	S^2	t	P
<u>การบริหารด้านบุคลากร</u>					
ศึกษานิเทศก์อำเภอประสิทธิภาพมาก	34	74.136	87.999	0.845	NS
ศึกษานิเทศก์อำเภอประสิทธิภาพน้อย	28	71.511	197.401		
<u>การบริหารด้านวิชาการ</u>					
ศึกษานิเทศก์อำเภอประสิทธิภาพมาก	34	54.920	155.210	0.500	NS
ศึกษานิเทศก์อำเภอประสิทธิภาพน้อย	28	53.148	222.662		
<u>การบริหารด้านธุรการ</u>					
ศึกษานิเทศก์อำเภอประสิทธิภาพมาก	34	66.646	112.316	0.024	NS
ศึกษานิเทศก์อำเภอประสิทธิภาพน้อย	28	66.576	143.640		
<u>การบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชน</u>					
ศึกษานิเทศก์อำเภอประสิทธิภาพมาก	34	66.969	106.160	0.601	NS
ศึกษานิเทศก์อำเภอประสิทธิภาพน้อย	28	65.041	200.199		

จากตาราง 11 ผลการทดสอบความแตกต่างสมรรถภาพการบริหารงานบุคลากร
ด้านวิชาการ ด้านธุรการ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ของศึกษานิเทศก์อำเภอที่ประสบ
ต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลไม่เป็นไปตาม
สมมติฐานข้อที่ 3

ตอนที่ 6 การหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับสมรรถภาพการบริหารของ
ศึกษานิเทศก์อำเภอ

ตาราง 12 ค่าสถิติพื้นฐานและระดับลิทธิฐานนิยม (Dogmatism) ของศึกษานิเทศก์
อำเภอ ในเขตการศึกษา 11

ลิทธิฐานนิยมสูง			ลิทธิฐานนิยมปานกลาง			ค่าแตกต่าง
N	$\bar{X}$	S	N	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$
13	185.461	12.229	30	150.400	18.635	35.099

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า ลิทธิฐานนิยม (Dogmatism) ของศึกษานิเทศก์-
อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 มี 2 ระดับ คือ ระดับสูงและระดับปานกลาง ไม่มีระดับต่ำ
และมีลิทธิฐานนิยมในระดับปานกลางมากที่สุด

ตาราง 13 คาสถิติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพหรือสัณฐานกับสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ
ในเขตการศึกษา 11

สมรรถภาพการบริหาร	สัณฐาน		รวม	χ^2
	สูง	กลาง		
สูง	2	7	9	
กลาง	11	23	34	
	13	30	43	0.0325

$$\chi^2_{.05} = 3.841$$

จากตาราง 13 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพหรือสัณฐานกับสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 ปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน ผลที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

สรุป อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 เพื่อให้ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องได้ทราบและนำผลไปพิจารณาหาทางปรับปรุงส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอต่อไป

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้านี้กระทำกับประชากรทั้งหมด คือ ศึกษานิเทศก์จังหวัด 5 คน ผู้ช่วย-ศึกษานิเทศก์จังหวัด 5 คน นายอำเภอหรือปลัดอำเภอเป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ 62 คน ศึกษานิเทศก์อำเภอหรือศึกษานิเทศก์ประจำกิ่งอำเภอ 62 คน ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา 59 คน รวม 193 คน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แบบสอบถามที่ใช้ในการประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating-Scale) จำนวน 100 ข้อ นำไปทดสอบ (Pre-test) แล้วคัดเลือกไว้ 80 ข้อ แบ่งเป็น 4 ตอน ๆ ละ 20 ข้อ คือ ตอนบุคลิกภาพ ตอนวิชาการ ตอนธุรการ และตอนความสัมพันธ์กับชุมชน ส่วนแบบสอบถามมาตราส่วนลักษณะทัศนคติ (The Dogmatism Scale) นั้น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามของ โรคิช (Rokeach, 1960 : 73 - 80) จำนวน 40 ข้อ มาแปลและเรียบเรียงนำไปทดสอบเพื่อหาความเข้าใจตรงกัน และหาความเชื่อมั่น แล้วนำแบบสอบถามทั้ง 2 ชุดไปให้ศึกษานิเทศก์จังหวัดแจกกลุ่มประชากร ผู้วิจัยกลับไปรับคืนจากจังหวัดด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติคำนวณหาสิ่งต่อไปนี้

1. ทาคาสถิติพื้นฐาน คือ คะแนนเฉลี่ย ความแปรปรวน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความคิดเห็นของ เบสต์ (Best, 1963 : 158-159) ประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์ว่าอยู่ในระดับสูง กลาง หรือต่ำ
3. ใช้ t-test ทดสอบความแตกต่างสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์ อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอนาตาล อำเภอนิคมพัฒนา และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ทัศนคติ อายุ ประสบการณ์ต่างกัน
4. ใช้ χ^2 (Chi-Square) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดีที่ตนเองนิยม กับสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอกาญจนดิษฐ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. สมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอกาญจนดิษฐ์ มี 2 ระดับ คือ ระดับสูง และระดับปานกลาง ไม่มีระดับต่ำ สมรรถภาพการบริหารด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านธุรการ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านบุคลิกภาพสูงกว่าทุกด้าน และเกือบอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านวิชาการนั้น อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ และต่ำกว่าทุกด้าน
2. สมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอกาญจนดิษฐ์ ในเขตการศึกษา 11 ด้าน-บุคลิกภาพ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์รายข้อปรากฏว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอกาญจนดิษฐ์ มีรายการปฏิบัติการบริหารงานบุคลิกภาพซึ่งมีสมรรถภาพอยู่ในระดับสูง ได้แก่ มีความรับผิดชอบงานในหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมาย มีความประพฤติถือเป็นแบบอย่างได้ มีอารมณ์มั่นคงและเข้มแข็งมีใฝ่กับงานและผู้อื่น ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ ในบางครั้งได้เป็นที่พอใจ แต่ขณะเดียวกันศึกษานิเทศก์อำเภอกาญจนดิษฐ์มีสมรรถภาพในการจัดให้มีการพบปะสังสรรค์อย่างกันเองกับคณะครูอยู่ในระดับต่ำ นอกเหนืออยู่ในระดับปานกลาง

3. สมรรถภาพการบริหารงานวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับกลาง ผลการวิเคราะห์รายข้อไม่มีข้อที่อยู่ในระดับสูง รายการปฏิบัติที่อยู่ในระดับต่ำ คือ จัดทำเอกสารทางวิชาการออกเผยแพร่ ในรางวัลแก่นักเรียนที่เรียนดี จัดให้มีการประกวดศิลปหัตถกรรมของนักเรียน นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

4. สมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านธุรการ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์รายข้อปรากฏว่า ข้อที่อยู่ในระดับสูงเพียงข้อเดียว คือ อำนวยความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายเงินเดือน นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ไม่มีข้อที่อยู่ในระดับต่ำ

5. สมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์รายข้อ ปรากฏว่ารายการปฏิบัติที่อยู่ในระดับสูง คือ ไปร่วมงานต่าง ๆ ของชุมชน ช่วยเหลืองานของชุมชน ไปรวมในงานเทศกาลต่าง ๆ ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อศึกษานิเทศก์อำเภอ ประชาชนรักใคร่ นับถือและเชื่อถือ นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ไม่มีระดับต่ำ

6. สมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีวุฒิส่ง วุฒิต่ำ อายุมากอายุน้อย ประสิทธิภาพมาก ประสิทธิภาพน้อย เฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง คาคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารที่ใกล้เคียงกันมาก คือสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีวุฒิส่ง กับศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีประสิทธิภาพมาก และสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีวุฒิต่ำ ส่วนสมรรถภาพของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีอายุน้อย ศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีประสิทธิภาพน้อย มีค่าคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกันมากที่สุด คาคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีอายุน้อย สูงกว่าทุกประเภท

7. สมรรถภาพการบริหารด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านธุรการ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีวุฒิส่ง มีแนวโน้มที่จะสูงกว่าสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีวุฒิต่ำ แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

8. สมรรถภาพการบริหารด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านธุรการ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีอายุน้อย มีแนวโน้มที่จะต่ำกว่าสมรรถภาพ-

บริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีอายุน้อย แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

9. สมรรถภาพการบริหารงานบุคลากร ความวิชาการ การบริหาร การความสัมพันธ์กับชุมชน ของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีประสิทธิภาพมาก มีแนวโน้มที่จะสูงกว่าสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีประสิทธิภาพน้อย แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

10. สติชนทัศน์ (Dogmatism) ของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 มี 2 ระดับ คือ ระดับสูง กับระดับปานกลาง ไม่มีระดับต่ำ แสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์อำเภอเหล่านี้มีใจแคบ และมีใจอยู่กึ่งกลางระหว่างความมีใจแคบกับใจกว้าง

11. สติชนทัศน์ไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 แสดงให้เห็นว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีบุคลิกภาพความเป็นคนใจกว้าง และใจแคบ ไม่เป็นเครื่องบอกสมรรถภาพการบริหารว่าสูง ปานกลาง หรือต่ำ

อภิปรายผล

จากการศึกษาเพื่อประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 ครั้งนี้ ปรากฏว่า สมรรถภาพการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง สิ่งที่น่าสนใจมากที่สุดก็คือ การที่พบว่า คาคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารความวิชาการอยู่ในระดับต่ำกว่าทุกด้าน แม้จะอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกับด้านอื่น ๆ ก็ตาม และคาคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีอายุน้อยสูงกว่าคาคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีวุฒิสูง ศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีประสิทธิภาพมาก และศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีอายุมาก แต่ทั้งนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การที่ปรากฏผลเช่นนี้ อาจเป็นเพราะในปัจจุบันศึกษานิเทศก์อำเภอมีบทบาทน้อยลง หลังจากการโอนการศึกษาประชาบาลไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2509 แล้ว ศึกษานิเทศก์อำเภอไม่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารบุคลากร ข้าราชการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ถึงแม้ว่าที่และรับผิดชอบเฉพาะด้านวิชาการตามที่คณะรัฐมนตรี

ไฉนจึงมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่และรับผิดชอบ ควบคุมในเรื่องหลักสูตรและ
ประมวลการสอน แบบเรียน การวัดผล การตรวจและนิเทศการศึกษา (บุญเลี้ยง พลอาวธ,
2513 : 523) การที่ศึกษาธิการอำเภอรับผิดชอบ ด้านวิชาการแต่ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการ
บริหารบุคลากรนั้น งานด้านวิชาการจึงไม่ไต่ผลตามที่ต้องการ สมรรถภาพด้านวิชาการของ
ศึกษาธิการอำเภอจึงค่อยลดลง เพราะสมรรถภาพในการบริหารนั้นขึ้นกับโครงสร้างของงาน
อำนาจในตำแหน่งและความพอใจในตัวผู้นำ ตามทฤษฎีของฟิเดลอร์ (อ้างจาก วิรัตน์ ศิริบุญ,
2518 : 62) อีกประการหนึ่ง เภมศึกษาธิการอำเภอเคยปฏิบัติงานด้านบุคลากรมากกว่า
ด้านอื่น ครั้นต่อมาปฏิบัติงานด้านวิชาการ ซึ่งไม่ถนัดและไม่สนใจอยู่แล้วจึงขาดความเชื่อมั่น
และทักษะเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ยิ่งศึกษาธิการอำเภอที่มิได้มีความรู้ความเข้าใจ
ว่าตนเองประกอบกว่าผู้อื่น เหล่านี้จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ศึกษาธิการอำเภอไม่ปฏิบัติงานด้านวิชาการ
เท่าที่ควร

สมรรถภาพการบริหารบุคลากรของศึกษาธิการอำเภอ อยู่ในระดับปานกลาง
แต่ค่อนข้างสูงและสูงกว่าทุกคน แสดงว่าศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติงานด้านนี้ได้ดีกว่าทุกคน
แต่มีรายการปฏิบัติที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น คือ จัดให้มีการพบปะสังสรรค์อย่างกันเอง
กับคณะครู พิจารณาความดีความชอบของครู ผู้ร่วมงานโดยมีคณะกรรมการ ซึ่งสอดคล้อง
กับผลการวิจัยของ วิรัตน์ ศิริบุญ (วิรัตน์ ศิริบุญ, 2518 : 47) แสดงว่าศึกษาธิการ
อำเภอ ในเขตการศึกษา 11 ส่วนมากใช้วิธีพิจารณาความดีความชอบของครู ผู้ร่วมงาน
โดยศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้พิจารณาเพียงคนเดียว และในการพิจารณานั้นมักจะทำครั้งเดียว
ทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชารวบยอดทั้งหมดกว้าง ๆ ซึ่งไม่ละเอียด
และครอบคลุมเพียงพอ ทำให้ขาดความเที่ยงตรงและไม่มีความยุติธรรม การมีคณะกรรมการ
จะขจัดปัญหาความลำเอียง และเป็นไปตามหลักประชาธิปไตยและหลักการบริหาร จำรูญ วัฒนะคุปต์
(จำรูญ วัฒนะคุปต์, 2501 : 16) กล่าวว่า ผู้บริหารงานต้องมีความยุติธรรมในการให้
รางวัลหรือบำเหน็จความชอบแก่ทุกคนในหน่วยงาน เพราะการไม่ให้ความสำคัญแก่ผู้ที่
ควรจะได้รับ ย่อมเป็นการทำลายขวัญของบุคคลนั้นและบุคคลอื่นในหน่วยงาน แต่การ—

ให้บำเหน็จแก่คนที่ไม่สมควรจะได้รับ เป็นการทลายขวัญและสมรรถภาพของหน่วยงานทั้งหมด

สมรรถภาพการบริหารงานวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภออยู่ในระดับปานกลาง แต่ค่อนข้างต่ำ รายการปฏิบัติที่นับว่าต่ำและควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงได้แก่ จัดให้มีการประกวดศิลปหัตถกรรมของนักเรียน ให้รางวัลแก่นักเรียนที่เรียนดี จัดทำเอกสารทางวิชาการออกเผยแพร่ ผลปรากฏเช่นนี้ แสดงว่าศึกษานิเทศก์อำเภอร่วมมือกับโรงเรียนด้านวิชาการน้อย ส่วนการจัดทำเอกสารทางวิชาการออกเผยแพร่ นั้น ศึกษานิเทศก์อำเภอปฏิบัติน้อย หรือแทบไม่จัดทำเลย ทั้งนี้เพราะขาดวัสดุ อุปกรณ์และงบประมาณสนับสนุน ในการออกแบบ สอบถาม มีผู้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเป็นจำนวนมากว่า งานด้านวิชาการนี้เมื่อกำลังคน (ศึกษานิเทศก์อำเภอ) จะทำพร้อมอยู่แล้ว แต่ขาดงบประมาณ แม้เครื่องใช้ในสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอมีติดต่อกันแล้ว สร้างความหนักใจเป็นอันมาก เรื่องนี้ ศึกษานิเทศก์อำเภอจะต้องใช้ความสามารถอย่างมากในการที่จะพยายามให้ได้เงินมาใช้จ่าย และที่สำคัญที่สุดคือ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษานิเทศก์จะต้องหาทางทำความเข้าใจกับการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ให้จัดสรรงบประมาณช่วยเหลือสนับสนุน เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ สำนักงานศึกษานิเทศก์จังหวัด สำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอจะได้ค่าใช้จ่ายจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือไม่ เพียงใด ยอมขึ้นอยู่กับสภาจังหวัด ซึ่งกำหนดไว้ในข้อบัญญัติจังหวัด บางแห่งไม่ได้รับเลย ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน เพราะงบประมาณทางสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษานิเทศก์มีน้อย โดยเฉพาะด้านการนิเทศการศึกษา

ผลการประเมินสมรรถภาพการบริหารงานธุรการ ปรากฏว่าอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีรายการปฏิบัติที่อยู่ในระดับต่ำกว่าอย่างอื่น คือ สำนักงานมีวัสดุครุภัณฑ์และอุปกรณ์การทำงานเพียงพอต่อความต้องการ มีการตรวจและติดตามการใช้วัสดุอุปกรณ์ของสำนักงาน โรงเรียน จัดทำเอกสารแจ้งข่าว คำสั่ง การประชุมและระเบียบให้โรงเรียน จัดทำโครงการต่าง ๆ และแจ้งให้โรงเรียนทราบ จัดหาวัสดุเครื่องใช้โดยไม่ต้องพึ่งงบประมาณของทางราชการ แสดงว่าสิ่งที่พบเป็นปัญหาและเป็นเหตุให้สมรรถภาพการบริหารงานธุรการของศึกษานิเทศก์อำเภอคอยลงนั้น ล้วนเกิดจากการขาดงบประมาณทั้งสิ้น ระบบการบริหารการศึกษา

ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการน่าจะมีความบกพร่องผิดพลาด เกี่ยวกับการที่หน่วยงาน หรือปฏิบัติงานไม่มีส่วนรวมในการวางแผนงานและการจัดสรรงบประมาณร่วมกับหน่วยงานเหนือ ผู้รับนโยบายหรือปฏิบัติงานปฏิบัติหน้าที่ไปตามที่หน่วยงานเหนือเป็นผู้กำหนดฝ่ายเดียว จะมี ปัญหาหรืออุปสรรคมากน้อยเพียงใด ไม่มีการสื่อสารกันให้เข้าใจหรือทราบแต่อย่างใด เคยเป็น อย่างไรก็เป็นน้อยอย่างนั้น ไม่มีปฏิบัติงานคนใดกล่าวออกถึงปัญหานี้ ใครทนได้ก็อยู่ ใครทน ไม่ได้ก็หาทางออกอื่น วิธีที่จะแก้ไขปัญหานี้ได้อย่างหนึ่งคือ ควรให้ศึกษานิเทศก์อำเภอ แต่ละอำเภอเขียนแผนงาน โครงการต่าง ๆ พร้อมรายละเอียดค่าใช้จ่ายในแต่ละปี เสนอ ขึ้นไปตามลำดับชั้นเพื่อพิจารณาเป็นตอน ๆ ไป แล้วส่งไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แล้วประมวลข้อมูลเพื่อกำหนดนโยบาย งบประมาณการปฏิบัติงานสำหรับการบริหารการศึกษา ในแต่ละระดับต่อไป

ผลการประเมินสมรรถภาพการบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของศึกษานิเทศก์อำเภอ อยู่ในระดับปานกลางและสูงเป็นอันดับสอง รองจากสมรรถภาพการบริหารด้านบุคลากร แสดง วางงานในตำแหน่งหน้าที่ของศึกษานิเทศก์อำเภอต้องสัมพันธ์กับชุมชนอย่างมาก และศึกษานิเทศก์- อำเภอปฏิบัติงานด้านนี้ได้ดีพอสมควร ศึกษานิเทศก์อำเภอส่วนมากก็มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับ ประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและเป็นประโยชน์ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์- อำเภอถูกลงไปด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คอลลินส์ (Collins, 1964 : 6963 - A) จะเห็นได้ว่าสิ่งที่ศึกษานิเทศก์อำเภอปฏิบัติมากกว่าทุกข้อคือ - ไปร่วมงานต่าง ๆ ของชุมชน ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อศึกษานิเทศก์อำเภอ และไปรวมในงานเทศกาลต่าง ๆ แต่ส่วนที่เกี่ยวกับชุมชนด้านวิชาการหรือกิจกรรมที่รับใช้ชุมชนนั้น ศึกษานิเทศก์อำเภอยังปฏิบัติ ไม่มากเท่าที่ควร อาจเป็นเพราะขาดงบประมาณเช่นเดียวกับการบริหารด้านวิชาการ หากได้รับการแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น จะทำให้สมรรถภาพการบริหารด้านความสัมพันธ์กับ ชุมชนดีขึ้น รายการที่ต้องแก้ไขได้แก่ เชิญวิทยากรจากท้องถิ่นมาบรรยายให้นักเรียน ประชาชนฟัง เป็นครั้งคราว จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ด้านการศึกษา อาชีพ และสันติภาพการ สัมมนาให้ครูออกเยี่ยมครอบครัวของนักเรียนเป็นบางครั้งบางคราว มีโครงการสัมพันธ์

กับชุมชนทั้งระยะยาวและระยะสั้น เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับระบบการศึกษาในอนาคตที่ การศึกษาจะต้องมุ่งเน้นและให้ความสำคัญ เอาใจใส่การศึกษานอกโรงเรียน (ลิปสันท์ เกตุทัต, 2518 : 85) และผู้ที่จะมีส่วนสำคัญในการร่วมกับชุมชนเพื่อให้การศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ โดยผู้หนึ่งคือ ศึกษาธิการอำเภอ

ผลการเปรียบเทียบสมรรถภาพการบริหารของศึกษาธิการอำเภอที่ วุฒิ อายุ ประสิทธิภาพต่างกัน จากการวิเคราะห์ปรากฏว่า วุฒิ อายุ ประสิทธิภาพของศึกษาธิการอำเภอ ไม่ทำให้สมรรถภาพการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แม้ศึกษาธิการอำเภอที่ วุฒิน้อย คืออายุ 45 ปีลงมา จะมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหาร ของศึกษาธิการอำเภอที่อายุสูงกว่า 45 ปีขึ้นไป สูงกว่าสมรรถภาพของศึกษาธิการอำเภอที่ วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ศึกษาธิการอำเภอวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป สูงกว่าสมรรถภาพของ ศึกษาธิการอำเภอที่ประสิทธิภาพตั้งแต่ 5 ปีลงมา และที่มีประสิทธิภาพเกินกว่า 5 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมรรถภาพในการบริหารนั้นขึ้นกับตัวแปรหลายอย่าง วุฒิ อายุ ประสิทธิภาพ จึงอาจไม่ใช่ตัวแปรที่จะทำให้สมรรถภาพการบริหารแตกต่างกัน อีกประการหนึ่ง ศึกษาธิการอำเภอ ทั้งที่มีวุฒิ อายุ ประสิทธิภาพต่างกัน ต่างก็ปฏิบัติงานไปตามอำนาจหน้าที่และลักษณะงานที่เหมือน ๆ กัน คือทำตามอย่างกัน ไม่ได้ใช้ความคิดริเริ่มใหม่ เพื่อพัฒนางานในหน้าที่ แม้ผู้สำเร็จ หลักสูตรวิชาการบริหารการศึกษามา ก็ไม่ได้ใช้ความรู้ของตนที่ได้ศึกษามาปฏิบัติงาน อาจเป็น เพราะระบบราชการไม่ให้อำนาจโยกโยนได้ และการที่พบว่าศึกษาธิการอำเภอที่อายุน้อย คืออายุตั้งแต่ 45 ปีลงมา มีค่าคะแนนเฉลี่ยสมรรถภาพการบริหารสูงกว่าสมรรถภาพของศึกษาธิการ อำเภอทุกประเภท ทุกคานนั้น อาจเป็นเพราะศึกษาธิการอำเภอที่อายุน้อย มีความกระตือรือร้น และมีอุดมการณ์ในการทำงานสูงกว่า ซึ่งเป็นนิมิตที่ในอันที่จะเริ่มยุคของถนนหนทาง

ผลการประเมินสิทธิขั้นต้นนิยม (Dogmatism) ของศึกษาธิการอำเภอ มี 2 ระดับ คือ ระดับสูงกับระดับปานกลาง และไม่สัมพันธ์กับสมรรถภาพการบริหาร ของศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งมี 2 ระดับเช่นเดียวกัน หมายความว่าบุคลิกภาพของความเป็นคนมีใจกว้าง (Open Mind) และ ใจแคบ (Closed Mind) ไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพการบริหาร ผลการประเมินครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมสัน (Mason, 1972 : 4887-A) ที่ว่า ผู้บริหารงาน

โคกเป็นผู้นิยมลัทธิตันนิยม (Dogmatism) ต่ำ หรือเป็นผู้ที่มีใจกว้าง (Open Mind) และมีประสิทธิภาพในการบริหารงานมาก แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ หลุยส์ คอลลินส์ (Collins, 1972 : 2609-A) ที่ว่านักศึกษายามาลัทธิตันนิยมหรือใจแคบ ไม่แสดงความสามารถหรือสมรรถภาพในการเห็นใจและเข้าใจผู้อื่นน้อยกว่าผู้ที่มีใจกว้าง คือความเป็นคนมีใจแคบและใจกว้างไม่ทำให้ความสามารถหรือสมรรถภาพแตกต่างกัน การที่ลัทธิตันนิยมไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ อาจเป็นเพราะระบบบริหารราชการของไทยไม่เปิดโอกาสหรือเอื้ออำนวยให้ศึกษานิเทศก์อำเภอได้แสดงความคิดเห็นริเริ่ม หรือมีอิสระเสรีในการบริหารงานได้อย่างเต็มที่ ต้องปฏิบัติงานในหน้าที่อยู่ในกรอบของระเบียบ คำสั่ง ขอกำหนดกฎหมายของทางราชการ

ข้อเสนอแนะ

สืบเนื่องจากผลการวิจัยที่ได้รับ ผู้วิจัยขอเสนอแนะต่อบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำเนินการต่อ 7 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ในการบริหารงานนั้น สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการควรให้ศึกษานิเทศก์อำเภอ ศึกษาธิการจังหวัด ได้มีส่วนเสนอความคิดเห็นในการกำหนดแผนงาน และงบประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับงานในหน้าที่ของตน ควรจะเปลี่ยนแปลงและแก้ไขปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารการศึกษาใหม่ เพื่อเปิดโอกาสให้ศึกษานิเทศก์อำเภอได้ใช้ความรู้ความสามารถ ความคิดริเริ่มของตนเอง ไปบริหารงานในหน้าที่อย่างอิสระเต็มที่ โดยไม่เป็นการขัดหรือฉกฉวยหมายหรือข้อบังคับระเบียบแบบแผนของทางราชการ

2. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการควรจัดให้มีการอบรมด้านวิชาการแก่ศึกษานิเทศก์อำเภอ โดยเฉพาะการนิเทศการศึกษา หลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียน เพื่อศึกษานิเทศก์อำเภอจะได้มีส่วนรับใช้โรงเรียนและชุมชน ด้านวิชาการ จะโดยบริการการศึกษานอกโรงเรียน ให้แก่ประชาชนในชนบทมากยิ่งขึ้น เป็นการสอดคล้องกับแนวทางการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2518 : 239) โดยเริ่มอบรมศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาจนครบทุกคน เพื่อเพิ่มความรู้ความมั่นใจด้านวิชาการให้แก่ศึกษานิเทศก์อำเภอ

ซึ่งเป็นหัวใจของงานในหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

3. ควรจะกำหนดหรือจำกัดขอบเขตอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบและแนวปฏิบัติของศึกษานิเทศก์ให้ชัดเจนและมีเพียงใด เพราะงานในหน้าที่และความรับผิดชอบกำหนดไว้อย่างกว้างขวางมาก ยากที่จะปฏิบัติให้ครบและได้ผลดีตามความมุ่งหมาย บางครั้งมีการปฏิบัติงานซ้ำซ้อนและก้าวร้าวกันระหว่างศึกษานิเทศก์กับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ ก่อนที่จะมีตำแหน่งหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ งานของศึกษานิเทศก์อำเภอเคยมีอย่างไร หลังแบ่งงานกันแล้วก็ยังงงมืออยู่นั่นนั่น เพียงแต่กำหนดหน้าที่ให้ศึกษานิเทศก์อำเภอรับผิดชอบด้านวิชาการในส่วนที่เกี่ยวกับโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

4. ควรมีการประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษาอื่น ๆ ทั่วประเทศ แล้วทำการเปรียบเทียบกันดู เพื่อกระหว่งศึกษานิเทศก์จะได้แนวทางในการกำหนดนโยบายการบริหารบุคคล ซึ่งเป็นผู้บริหารระดับอำเภอให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

5. ควรมีการประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีความรู้ทางการบริหารการศึกษา กับศึกษานิเทศก์อำเภอที่ไม่มีความรู้ทางการบริหารการศึกษา แล้วเปรียบเทียบกัน

6. ควรมีการประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ เพื่อเปรียบเทียบกับสมรรถภาพการบริหารของหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ ในเขตการศึกษาเดียวกัน เพื่อหาข้อสรุปที่เชื่อถือได้อย่างแท้จริง

7. ควรสร้างแบบสอบถามวัดลัทธิตันตันนิยม (Dogmatism) สำหรับคนไทยขึ้นเอง เพื่อใช้วัดบุคลิกภาพความเป็นคนมีใจกว้างใจแคบ และหาความสัมพันธ์กับสมรรถภาพงานต่าง ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

คณะกรรมการบัญญัติศัพท์ บัญญัติศัพท์ สำนักพิมพ์สมาคมสังกมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2516,
311 หน้า.

เชื้อ สารีมาน "การบริหาร" คู่มือบริหารการศึกษา โรงพิมพ์ ส. การพิมพ์ สระนคร
2508, 586 หน้า.

เนติ นิลสาย การศึกษามหาวิทยาลัยการอาชีวศึกษาของครูใหญ่โรงเรียนประชาบาล
ในจังหวัดขอนแก่น ปริณานินพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2518, 80 หน้า.

บุญถิ่น อัครดากร เอกสารการประชุมกึ่งวิชาการอำเภอท่าวราชอาณาจักร มบท. 2515,
123 หน้า.

บุญได้เผ ศกธารฐ คู่มือเตรียมสอบกึ่งวิชาการอำเภอโท เป๊ยะศิริการพิมพ์ พระนคร 2517,
686 หน้า.

บุญไธย สารธ การบริหารงานบุคคล โรงพิมพ์วัฒนาพานิช กรุงเทพมหานคร 2517. 587 หน้า.

บุญไธย สารธ หลักบริหารการศึกษา สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช กรุงเทพมหานคร 2516, 695 หน้า.

มงคล ศรีไพรวรรณ และคนอื่น ๆ คู่มือบริหารโรงเรียนชุมชน โรงพิมพ์สามมิตร สระนคร
2515, 405 หน้า.

วิรัตน์ ศิริบุรณ การศึกษาสมรรถภาพในการบริหารของครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขต
การศึกษา 11 ปริณานินพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2518, 69 หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กองแผนงาน สถิติการศึกษามัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2517
โรงพิมพ์คุรุสภา กรุงเทพมหานคร 2518, 48 หน้า.

สมเกียรติ พรหมสาธา ฅ สกธนกร คู่มือบริหารการศึกษา โรงพิมพ์ ส.การพิมพ์ 2508,
586 หน้า.

- A.A.S 1, The American School Superintendency Department of the National Education of the United States, Washington D.C., 1952.
- Best, John W., Research in Education, 2nd edition, Prentice-Hall, Inc, Engle Wood Cliffs, New Jersey, 1970, 399 pp.
- Boltan, Frederick Elmer, The Beginning Superintendent, McMillan Company, Inc, New York, 1962.
- Collins, Doris Louise, "Empathic Ability and Dogmatism in Nursing Students," Dissertation Abstract, Vol. 32. No 12, 1972, p. 2609-A.
- Collins, William Eugene Jr., "Components of Administrative Competency as Determined by Tennessee Superintendents" Dissertation Abstract, Vol. 35, No.11, 1975, p. 6963-A.
- Ferguson, George A., Statistical Analysis in Psychology and Education, 3rd edition, McGraw-Hill Book Company, 1971, 492 pp.
- Fiedler, F.E., A Theory of Leadership Effectiveness, McGraw-Hill, Book Company, New York, 1967, 310 pp.
- Magnusson, David, Test Theory, Addison-Wesley Publishing Company, 1967, 270 pp.
- Mason, John Edward, "Administrative Dogmatism, Organizational Structure, and Interpersonal Effectiveness with Selected Student Leaders" Dissertation Abstract International, March, 1972, Vol. 32, No. 9, p. 4887-A.
- Rokcach, Milton, The Open and Closed Mind, Basic Book, Inc, Publishers, New York, 1960, 447 pp.

ภาคผนวก

ที่ สร.พม.1001/4354

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

30 ธันวาคม 2518

เรื่อง ขอกวามอนุเคราะห์ให้ข้าราชการสอบแบบสอบถามเพื่อการศึกษา

เรียน รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ด้วย นายรุ่งศักดิ์ ป่องกงลาต นิติปรัชญาโท ปีที่ 2 สาขาการบริหารและ
วางแผนการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังเขียนปริญญานิพนธ์
เรื่อง "การประเมินสมรรถภาพการบริหาร ของศึกษานิเทศก์อำเภอในเขตการศึกษา 11"
ในการนี้เขียนประสงค์จะขอแจกแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลประกอบการเขียนปริญญานิพนธ์
ดังกล่าว

มหาวิทยาลัยจึงเรียนมาเพื่อขอกวามอนุเคราะห์ให้ นายรุ่งศักดิ์ ป่องกงลาต
ได้แจกแบบสอบถามแก่ศึกษานิเทศก์อำเภอ ครูใหญ่ โรงเรียนประถม และมีชมประจำอำเภอ
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 11 คือ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์ บุรีรัมย์
และศรีสะเกษ และขอให้บุคคลดังกล่าวตอบแบบสอบถามตามความเหมาะสมสมควร
มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี จึงขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ละม้ายมาศ ศรีทนต์

(ศาสตราจารย์ละม้ายมาศ ศรีทนต์)

รองอธิการบดี ทำการแทนอธิการบดี

สำนักงานอธิการบดี

โทร.922565

ที่ สร.พม.1001/4355

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

30 ธันวาคม 2518

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าราชการตอบแบบสอบถามเพื่อการศึกษ

เรียน อธิบดีกรมการปกครอง

ด้วย นายรุ่งศักดิ์ ป่องกงลาต นิติบัญญัติโท ปีที่ 2 สาขาการบริหารและ
วางแผนการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังเขียนปฏิญานพนธ์
เรื่อง "การประเมินสัมรรถภาพการบริหารของกึ่งราชการอำเภอในเขตการศึกษา 11"
ในการนี้ผู้เขียนประสงค์จะแจกแบบสอบถามแก่นายอำเภอ เพื่อเก็บข้อมูลประกอบการเขียน
ปฏิญานพนธ์ ดังกล่าว

มหาวิทยาลัยจึงเรียนมาเพื่อ ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้ นายรุ่งศักดิ์ ป่องกงลาต
ได้แจกแบบสอบถามแก่นายอำเภอในจังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์ บุรีรัมย์ และ
ศรีสะเกษ และขออนุญาตให้นายอำเภอในจังหวัดดังกล่าวตอบแบบสอบถามด้วย ตามแต่จะเห็น
สมควร

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี จึงขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ละม้ายมาศ ศรีพิทักษ์

(ศาสตราจารย์ละม้ายมาศ ศรีพิทักษ์)

รองอธิการบดี ทำการแทนอธิการบดี

สำนักงานอธิการบดี

โทร. 922565

ภาควิชาการบริหารและวางแผนการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

7 มกราคม 2519

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถามที่เคารพอย่างสูง

ด้วยข้าพเจ้าเป็นนิสิตปริญญาโท ภาควิชาการบริหารและวางแผนการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำการวิจัยเรื่อง "การประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 11" เพื่อเขียนปริญญานิพนธ์ ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการบริหารการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นในอนาคต ในการวิจัยจำเป็นต้องได้รับความกรุณาและความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และแสดงความคิดเห็นส่วนตัว เกี่ยวกับการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอตามแบบสอบถามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

การตอบแบบสอบถามโดยความบริสุทธิ์ใจของท่านในครั้งนี้ ข้าพเจ้าจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ จึงไม่กระทบกระเทือนต่อท่านแต่อย่างใด จึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

รุ่งศักดิ์ ป่องกงลาด

(นายรุ่งศักดิ์ ป่องกงลาด)

ผู้วิจัย

ตาราง 14 รายชื่ออำเภอ กิ่งอำเภอ และโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัย

จังหวัด	อำเภอและกิ่งอำเภอ	โรงเรียน
นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา	-
	บัวใหญ่	บัวใหญ่
	คง	เมืองคง
	ปักธงชัย	ปักธงชัยประชานิรมิต
	โชคชัย	โชคชัยสามัคคี
	สีคิ้ว	สีคิ้ว "สวัสดีคุณวิทย์"
	โนนสูง	โนนสูง "ศรีธานี"
	พิมาย	พิมาย
	คานหาม	มัธยมคานหาม
	กรบุรี	กรบุรี
		โนนสมบูรณ์วิทยา
	จักราช	จักราชวิทยาลัย
	ปากช่อง	ปากช่อง
	ชุมพวง	ชุมพวงศึกษา
	ขามทะเลสอ	ขามทะเลสอวิทยา
	ห้วยแถลง	ห้วยแถลงพิทยาคม
	ประทาย	ประทาย
	ขามสะแกแสง	ขามสะแกแสง
	สูงเนิน	สูงเนิน
		กุ๊กจิกวิทยา
	โนนไทย	โนนไทยคุรุอุปถัมภ์

ตาราง 14 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอและกิ่งอำเภอ	โรงเรียน
ชัยภูมิ	เมืองชัยภูมิ	—
	จัตุรัส	จัตุรัสวิทยาคาร
	ภูเขียว	ภูเขียว
	เกษตรสมบูรณ์	เกษตรสมบูรณ์วิทยาคม
	คอนสวรรค์	คอนสวรรค์
	บ้านเนินจมนรงค์	บ้านเนินจมนรงค์วิทยาคม
	บ้านเขว้า	บ้านเขว้าวิทยายน
	คอนสาร	คอนสารวิทยา
	แก่งกรวด	แก่งกรวดวิทยา
	หนองบัวแดง	หนองบัวแดงวิทยา
	บ้านแพน	บ้านแพนวิทยา
บุรีรัมย์	เมืองบุรีรัมย์	—
	กิ่งอำเภอคูเมือง	คูเมืองวิทยาคม
	ลำปลายมาศ	ลำปลายมาศ
	สตึก	สตึก
	นางรอง	นางรอง
	กิ่งอำเภอหนองกี่	หนองกี่พิทยาคม
	ประโคนชัย	ประโคนชัยพิทยาคม
	พุทไธสง	พุทไธสง
	กระสัง	กระสัง
	ละหานทราย	ละหานทรายรัชกาลีร์
	บ้านกรวด	บ้านกรวดวิทยาคาร

ตาราง 14 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอและกิ่งอำเภอ	โรงเรียน
สุรินทร์	เมืองสุรินทร์	—
	ภาชุม	ท่าชุมประชาเสริมวิทย์
	ปราสาท	ปราสาทพิทยาคาร
	กิ่งอำเภอกาบเชิง	—
	ศรีขรภูมิ	ศรีขรภูมิพิสัย
	สังขะ	สังขะ
	รัตนบุรี	รัตนบุรีวิทยา
	กิ่งอำเภอสนม	สนมพิทยาคาร
	ชุมพลบุรี	ชุมพลพิทยาสรรค์
	ลำโรงทาน	ลำโรงทานวิทยาคม
ศรีสะเกษ	จอมพระ	จอมพระประชาสรรค์
	เมืองศรีสะเกษ	—
	กิ่งอำเภอยางชุมน้อย	ยางชุมน้อยพิทยาคม
	กันทรารมณ	กันทรารมณ
	กันทรลักษณ์	กันทรลักษณ์วิทยา
	ราษีไศล	ราษีไศล
	อุทุมพร	อุทุมพร
	กิ่งอำเภอไพรบึง	ไพรบึงวิทยาคม
	อุทุมพรพิสัย	กำแพง
	ขุนหาญ	ขุนหาญพิทยาสรรค์
รวมทั้งสิ้น	ปรางค์กู่	ปรางค์กู่
รวมทั้งสิ้น		62
		62

แบบสอบถาม ชุดที่ 1

การบริหารของศึกษาธิการอำเภอ ในเขตการศึกษา 11

สำหรับผู้บริหาร

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 การบริหารของศึกษาธิการอำเภอ

ตอนที่ 1

ข้อมูลส่วนตัว

โปรดเติมข้อความเกี่ยวกับตัวท่าน ในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ (ชาย/หญิง)
2. อายุ ปี
3. อายุราชการ ปี
4. ขณะนี้ดำรงตำแหน่ง
5. ดำรงตำแหน่งมาแล้ว ปี
6. วุฒิ

ตอนที่ 2

การบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ

โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อโดยละเอียดและพิจารณาว่า การบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอของท่าน เป็นตามข้อความในแต่ละข้อมากน้อยเพียงใด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้น

ก. การบริหารงานบุคคลากร

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ส่งเสริมให้ครูร่วมงาน ครู ใดทำงานเต็มความสามารถ					
2. ให้ครูร่วมงาน ครู ใดมีโอกาสแสดงความคิดเห็น					
3. พยายามจัดสภาพการทำงานให้ครูร่วมงานได้รับความสะดวกเพียงพอ					
4. มีความกระตือรือร้นและสนใจงานในหน้าที่					
5. มีความรับผิดชอบงานในหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมาย					
6. มีความคิดริเริ่มในการทำงาน หรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น					
7. แสวงหาช่องในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น					
8. สนับสนุนให้ครูร่วมงาน ครู ใดมีโอกาสเลื่อนขั้น เลื่อนชั้น และเลื่อนตำแหน่ง โดยถือความสามารถเป็นสำคัญ					
9. ส่งเสริมให้ครูร่วมงาน ครู ใดศึกษาต่อและก้าวหน้าเมื่อมีโอกาส					
10. เป็นพี่เลี้ยงและช่วยเหลือในปัญหาส่วนตัวของครูร่วมงาน ครู					
11. จัดให้มีการพบปะสังสรรค์อย่างกันเองกับคณะครู					
12. ศึกษาค้นคว้าและแนะนำเมื่อครูร่วมงาน ครู ทำงานผิดพลาดหรือบกพร่องในหน้าที่					
13. ศึกษาค้นคว้าและแก้ปัญหาความประพฤติที่ไม่ดีของครู					
14. มีความประพฤติดีเป็นแบบอย่างได้					

15. ยอมรับฟังความคิดเห็นของครู มงานและผู้น
16. มีอารมณ์มั่นคงและเข้มแข็งใฝ่กับครู มงานและผู้น
17. พิจารณาความดีความชอบของครู มงาน โดยมีคณะกรรมการ
18. คัดสรรปัญหาต่าง ๆ โดยปรึกษาหารือกับครู มงาน
19. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเป็นนิเทศในบางครั้งได้เป็นที่พอใจ
20. เป็นที่พอใจของผู้นับกับบัญชา

ข. การบริหารงานวิชาการ

1. ตรวจเยี่ยมโรงเรียนและนิเทศการศึกษา
2. ประชุมปรึกษากับครู เสนอเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
3. จัดทำเอกสารทางวิชาการให้แก่โรงเรียน ครู
4. ส่งเสริมให้โรงเรียนจัดกิจกรรมหรือมีการแสดงทางวิชาการ
5. ให้ความรู้ทางวิชาการและอบรมนักเรียน
6. รวมนมกับโรงเรียนจัดอภิปรายหรือบรรยายทางวิชาการ
7. จัดประชุมทางวิชาการสำหรับครูใหญ่ในอำเภออย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง
8. ช่วยโรงเรียนปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียน
9. รวมนมกับครูจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อประโยชน์การเรียนการสอน
10. ส่งเสริมการผลิตและการใช้อุปกรณ์การสอน
11. จัดทำเอกสารทางวิชาการออกเผยแพร่
12. ให้รางวัลแก่นักเรียนที่เรียนดี

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

10. จัดทำปฏิทินงานประจำในรอบปีเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของอำเภอ
11. จัดทำเอกสารแจ้งข่าว คำสั่ง การประชุม และระเบียบให้โรงเรียน
12. ส่งงานรวดเร็วทันกำหนดเวลา
13. จัดกิจกรรมหรืองานประจำ เช่น งานวันครู ไกล่ลี้
14. มีหนังสือสำหรับผู้บังคับบัญชา
15. จัดทำโครงการต่าง ๆ และแจ้งให้โรงเรียนทราบ
16. จัดการให้เครื่องมือ เครื่องใช้ในสำนักงานใช้ได้เสมอ
17. จัดทำเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
18. การเบิกจ่ายเงินการรักษามวล ค่าเล่าเรียน ค่าช่วยเหลือบุตรใครรวดเร็ว
19. จัดทำวัสดุเครื่องใช้โดยไม่ของฟุ้งประมาณของทางราชการ
20. แนะนำและให้ความรู้คนรุ่นการแก่ผู้ร่วมงาน

ง. การบริหารการพัฒนาสัมพันธ์กับชุมชน

1. ไปร่วมงานต่าง ๆ ของชุมชน
2. ช่วยเหลืองานของชุมชน
3. จัดทำใบปลิวลงในท้องถิ่นชวนมีส่วนร่วมงานการศึกษาของอำเภอ ของโรงเรียน
4. จัดทำใบปลิวลงในท้องถิ่นเป็นผู้สนับสนุนการศึกษาของอำเภอของโรงเรียน

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

5. ให้ประชาชนรับทราบความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าทางการศึกษาของอำเภอ
6. พยายามที่จะปลูกฝังนิสัยรักการอ่านหนังสือให้แก่ประชาชน
7. เชิญวิทยากรจากท้องถิ่นมาบรรยายให้นักเรียน ประชาชนฟังเป็นครั้งคราว
8. หาทางสร้างความเข้าใจและความร่วมมือกับประชาชน
9. พยายามร่วมมือกับชุมชนจัดให้ห้องสมุดประชาชนเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน
10. ไม่รวมในงานเทศกาลต่าง ๆ
11. จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนด้านการศึกษา อาชีพ และสันติภาพ
12. มีโครงการสัมพันธ์กับชุมชนทั้งระยะยาวและระยะสั้น
13. สนับสนุนให้ครูออกเยี่ยมครอบครัวของนักเรียนเป็นบางครั้ง บางคราว
14. ประชุมหรือเยี่ยมเยียนประชาชนร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ
15. เข้าร่วมเป็นสมาชิกในสมาคม กลุ่มหรือชุมชนที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น
16. สำรวจความต้องการเกี่ยวกับการศึกษาของราษฎรในอำเภอก่อนวางโครงการทางการศึกษา
17. ให้ความสนใจและส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียน
18. ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อศึกษานิเทศก์อำเภอ
19. ประชาชนมีวิชาและช่วยเหลือการศึกษาของอำเภอ
20. ประชาชนรักใคร่นับถือและเชื่อถือศึกษานิเทศก์อำเภอ

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

แบบสอบถาม ชุดที่ 2
 วัตถุนิยม (Dogmatism)
 สำหรับนักวิชาการอำเภอ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ 2 ตอน คือ
 ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว
 ตอนที่ 2 มาตราส่วนประเมินค่าวัตถุนิยม (The Dogmatism Scale)

ตอนที่ 1 โปรดเติมข้อความเกี่ยวกับตัวท่าน ในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. อายุ ปี
2. อายุราชการ ปี
3. ตำแหน่งที่ปรึกษาการอำเภอมาแล้ว ปี
4. วุฒิสานัญ
 วุฒิทางการศึกษา
 วุฒื่นอื่น ๆ

แบบสอบถาม หน้าที่ 2

มาตราส่วนประเมินทางจิตนิยม (The Dogmatism Scale)

สำหรับนักวิชาการอำเภอ

โปรดกรุณาอ่านและพิจารณาอย่างละเอียด

ข้อความต่อไปนี้ เป็นความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องสังคมและส่วนตัว แต่ความเห็นของท่านเป็นสิ่งที่ดีที่สุด ท่านอาจเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างเต็มที่ในแต่ละข้อ แตกกันอันมีความเห็นคล้ายกับท่าน โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยทุกข้อ

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย เป็น ส่วนใหญ่	เห็นด้วย เล็กน้อย	ไม่ เห็นด้วย เล็กน้อย	ไม่เห็น ด้วยเป็น ส่วนใหญ่	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. สหรัฐอเมริกากับรัสเซียแทบไม่มีอะไร เหมือนกันเลย						
2. รูปแบบการปกครองที่เหมาะสมที่สุดคือ ประชาธิปไตย และรูปแบบของ ประชาธิปไตยที่เหมาะสมที่สุดคือ การ ปกครองโดยบุคคลที่สุด						
3. แนวาเสรีภาพในการพูดของคนทุกกลุ่ม จะเป็นสิ่งที่มีคุณค่า แตกกันเสียด้วย ที่เราจำเป็นต้องจำกัดเสรีภาพของ กลุ่มการเมืองบางกลุ่ม						
4. เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่คิดด้วยตนเอง กับความคิดที่ตนชอบมากกว่าความคิดที่ ตนไม่เห็นด้วย						

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย เป็น ส่วนใหญ่	เห็นด้วย เล็กน้อย	ไม่ เห็นด้วย เล็กน้อย	ไม่เห็น ด้วยเป็น ส่วนใหญ่	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5. ผู้พาดพิงยินยอมควยลำแข้งของตนเอง เป็นคนที่น่าสงสารและเปิ่นก่นลำบาก						
6. โลกพื้นฐานที่แท้จริงแล้ว โลกที่เราอาศัย อยู่นั้นเป็นสถานที่เปล่าเปลี่ยวมากที่เดียว						
7. ก่นส่วนมาก "โง่แยะแฉะ" ชู้นเลย						
8. ข้าพเจ้ายากจะมีใครสักก่นที่คอยบอก วิธีแก้ปัญหาค้นคว้าของข้าพเจ้า						
9. เป็นธรรมชาติอยู่เองที่ก่นชอบจะหว่น กลัวเรื่องในอนาคต						
10. มีสิ่งที่จะต้องทำมาก แต่มีเวลาที่จะทำน้อย						
11. เมื่อตกเตียงก่นก็เง้งขึ้นเผื่อครวญแล้ว ข้าพเจ้า เข้มกจะหยกไปไกล						
12. ในการอภิปรายก่น ข้าพเจ้ามักจำเป็น ต้องทบทวนหลายครั้งหลายหน เพื่อให้ แนใจว่าผู้นอื่นเข้าใจข้าพเจ้า						
13. ในการอภิปรายที่เผื่อกรอน โดยทั่วไป ข้าพเจ้ามักมั่งพะวงแต่สิ่งท่นจะพูดท่น ลืมสิ่งซึ่งท่นผู้นพูด						
14. ทาขอย่างวิบริบูรณ์ คือความวิบริบูรณ์อย่าง ก่นชลาภ						

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย , เป็น ส่วนใหญ่	เห็นด้วย เล็กน้อย	ไม่ เห็นด้วย เล็กน้อย	ไม่เห็น ด้วยเป็น ส่วนใหญ่	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
15. ข้าพเจ้าไม่บอกจะรับตำแหน่งกับ ตนเอง แต่ข้าพเจ้ามีความทะเยอ ทะยานอยู่ลึก ๆ ว่า อยากจะเป็น บุคคลสำคัญ เจน ไอนส์ไตน์ เบโธเฟน หรือ เซกซ์เปียร์						
16. สิ่งสำคัญในชีวิตของข้าพเจ้าคือ กองการ ที่จะทำสิ่งสำคัญสักอย่าง						
17. ถ้าหากมีโลกาภิวัตน์ ข้าพเจ้าจะทำสิ่งที่มี ประโยชน์ยิ่งใหญ่แก่โลก						
18. ในประวัติศาสตร์แห่งมนุษยชาติ มีนักคิด ที่ยิ่งใหญ่แท้จริงอยู่เพียงหยิบมือเดียว						
19. มีคนเป็นจำนวนมากที่ข้าพเจ้าต้องเกลียดชัง เพราะเจตนาของเขา						
20. ผู้ที่ไม่สงสัยใคร่รู้ เป็นผู้ที่ไม่มีชีวิตอย่าง แท้จริง						
21. ผู้ที่อุปถัมภ์ให้แก่ลูกคนกึ่งเท่านั้น จึงจะมี จิตอย่างมีความหมาย						
22. ในบรรดาปรัชญาทั้งหลายที่มีอยู่ในโลก ปรัชญาที่ถูกต้องเพียงปรัชญาเดียว เท่านั้น						

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย เป็น ส่วนใหญ่	เห็นด้วย เล็กน้อย	ไม่ เห็นด้วย เล็กน้อย	ไม่เห็น ด้วยเป็น ส่วนใหญ่	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
23. คนที่สนใจอะไรหลายสิ่งหลายอย่าง ในเวลาเดียวกัน มักจะทำอะไร ไม่เป็นชิ้นเป็นอัน						
24. การประนีประนอมกับฝ่ายที่เป็นปฏิปักษ์ ทางการเมืองกับเรา เป็นสิ่งที่มี อันตราย เพราะว่าจะนำไปสู่การ ทรยศฝ่ายเราเอง						
25. เมื่อมีความคิดเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับ ศาสนา เราคงระวังที่จะไม่ประนี ประนอมกับผู้ที่เชื่อแตกต่างจากเรา						
26. ในทางการเมืองเช่นทุกวันนี้ ถ้าหากคำนึงถึง ความสุขของคนเป็นใหญ่ เราคงเห็น แก่ตัว						
27. ความชั่วที่เลวร้ายที่สุดของบุคคลจะพึง กระทำได้ ก็คือการโจมตีบุคคลที่มีความ เชื่อเหมือนตน						
28. ปัจจุบันนี้เราคงระวังความภักดีของคน ฝ่ายเดียวกันยิ่งกว่าความคิดของคนฝ่าย ตรงกันข้าม						
29. กลุ่มที่ไร้ความคิดเห็นของสมาชิกมาก เกินไป มักจะอยู่ได้ไม่นาน						

	ฉันกลัว อย่างยิ่ง	ฉันกลัว เล็กน้อย	ฉันกลัว เล็กน้อย	ไม่ เห็นด้วย เล็กน้อย	ไม่เห็น ด้วยเป็น ส่วนใหญ่	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
30. โลกนี้มีคนอยู่ 2 ประเภท คือผู้ที่ รักความจริง และผู้ที่ยึดตามความจริง						
31. ชาวเขามักจะเลือกเคี้ยวเมื่อกิน ข้าวสุกอย่างถึงกันที่จะยอมรับว่าตนผิด						
32. ผู้ที่คิดถึงความสุขของคนก่อน สมควรได้รับการยกย่อง						
33. ความกึกก้องปรากฏในหนังสือต่าง ๆ ใน ปัจจุบันนี้ไม่มีคุณค่าเท่ากับกระดิ่งที่ใจ ตีพิมพ์						
34. ในโลกที่ซับซ้อนของเรานี้ ทางเดียวที่ เราสามารถรู้ได้ว่าอะไรเป็นอะไร ก็คือเชื่อผู้นำหรือผู้เชี่ยวชาญที่สามารถ เชื่อถือได้						
35. ก่อนที่เราจะตัดสินใจอะไรลงไป เรา ควรรอฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เรา เคารพเสียก่อน						
36. วัตถุประสงค์ที่จะมีชีวิตอยู่ คือเลือกเพื่อน และร่วมงานที่มีประสิทธิภาพและความเชื่อ เช่นเดียวกันกับเรา						
37. ปัจจุบันนี้มีความทุกข์ นอกจากใบ หนาดกเท่านั้น						

38. ถ้าหากคนเราประสงค์จะกระทำกระ
 ในชีวิตของตนให้สำเร็จ บางทีก็
 จำเป็นต้องเสียแบบ "ตะกราะเป่า"
 39. นาเสียกายมาเป็นจำนวนมาก ที่ขาดเจ้า
 เกยสนทนากับกาย เกี่ยวกับปัญหา
 สังคมและศีลธรรม ขาดไปรู้อะไร
 เป็นอะไรเสียเลย
 40. คนส่วนมากไม่รู้ว่าจะไรดีสำหรับตน

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย ไป ส่วนใหญ่	เห็นด้วย เล็กน้อย	ไม่ เห็นด้วย เล็กน้อย	ไม่เห็น ด้วยไป ส่วนใหญ่	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง

ตาราง 15 แสดงค่าอำนาจจากแผนการวิเคราะห์แบบสองตามรายชื่อ

ก. การบริหารความยุติธรรม

ลำดับ ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{x}_1$	s_1^2	$\bar{x}_2$	s_2^2	
1	4.12	2.46	2.87	1.77	3.37
2	4.25	3.84	2.37	1.27	4.58
3	3.62	2.99	1.87	0.81	15.62
4	4.00	3.51	2.50	1.40	3.75
5	3.87	2.72	2.50	1.40	3.70
6	3.87	3.13	2.50	1.40	3.60
7	4.12	3.61	2.50	1.40	4.62
8	3.62	3.77	2.25	1.21	3.42
9	4.62	4.39	2.87	1.77	3.88
10	4.12	3.47	2.25	1.31	4.79
11	3.50	2.68	1.62	0.66	5.69
12	4.25	3.70	2.50	1.47	4.46
13	4.37	3.93	2.25	1.17	5.17
14	4.25	3.77	2.75	1.71	3.57
15	4.50	4.16	2.75	1.71	3.98
16	4.37	3.93	2.50	1.40	4.45
17	3.87	3.41	2.37	1.48	3.75
18	4.25	3.70	2.37	1.27	4.59
19	4.12	3.47	2.62	1.52	3.75
20	4.12	3.54	2.75	1.71	3.30

$$t_{.05} = 2.045$$

$$\text{ค่าความเชื่อมั่น} = 0.9759$$

ข. การบริหารงานวิชาการ

ข้อ ข้อ	กลุ่มส่ง		กลุ่มทำ		t
	$\bar{x}_1$	s_1^2	$\bar{x}_2$	s_2^2	
1	4.00	5.37	1.97	0.87	5.75
2	3.75	2.96	1.75	0.74	5.71
3	3.00	2.02	1.50	0.59	5.17
4	3.12	2.21	1.62	0.73	4.83
5	3.25	2.25	1.62	0.66	5.25
6	3.12	2.21	1.50	0.59	5.40
7	3.12	2.28	1.37	0.51	5.83
8	3.62	2.86	1.50	0.59	6.42
9	3.75	2.96	1.75	0.74	5.71
10	3.25	2.25	1.37	0.74	6.06
11	2.50	1.47	1.25	0.51	5.00
12	3.00	2.09	1.00	0.20	7.40
13	3.87	5.27	2.00	0.94	5.05
14	4.00	5.37	1.37	0.74	7.10
15	3.57	2.50	1.50	0.73	5.84
16	2.62	1.59	1.00	0.20	6.75
17	3.25	2.25	1.37	0.44	6.48
18	4.00	5.37	1.50	0.59	6.94
19	3.75	5.10	2.00	0.94	4.86
20	3.12	2.21	1.37	0.74	5.64

$$t_{.05} = 2.045$$

ก. การบริหารงานทรัพยากร

ลำดับ ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}_1$	S^2_1	$\bar{X}_2$	S^2_2	
1	4.00	3.23	2.25	1.28	4.60
2	4.25	3.84	2.50	0.82	4.48
3	5.12	2.07	1.62	1.04	4.68
4	3.75	2.96	1.62	0.66	3.32
5	3.12	2.14	1.75	0.74	4.56
6	4.62	4.39	2.37	1.34	2.90
7	4.37	3.93	2.12	1.15	5.23
8	4.00	3.30	2.00	0.94	5.40
9	3.87	3.20	1.50	0.52	6.77
10	4.00	3.30	1.87	0.87	5.75
11	3.25	2.46	2.25	1.21	2.94
12	4.00	3.51	1.62	0.66	6.43
13	4.12	2.46	2.37	1.34	5.00
14	4.00	3.44	2.37	1.34	4.17
15	3.87	3.13	1.62	0.66	6.42
16	3.62	2.86	2.25	1.14	3.80
17	4.12	3.54	1.87	0.87	5.92
18	4.00	3.44	1.50	0.59	6.25
19	2.87	2.04	1.62	0.66	4.31
20	3.62	2.79	2.12	1.01	4.26

$$t_{.05} = 2.045$$

๖. การบริหารความพึงพอใจ

ลำดับ รหัส	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}_1$	S_1^2	$\bar{X}_2$	S_2^2	
1	4.50	4.23	2.75	1.82	3.97
2	4.37	4.00	2.62	1.59	4.07
3	3.87	3.13	2.25	1.45	4.16
4	3.75	2.89	2.00	0.87	5.00
5	3.57	2.43	2.00	1.01	4.15
6	3.50	2.61	2.25	1.21	3.57
7	3.00	2.37	1.87	0.94	3.42
8	3.75	2.96	2.25	1.14	4.16
9	3.62	2.92	2.12	0.70	4.41
10	4.25	3.77	2.62	1.52	3.97
11	3.25	2.53	1.87	0.81	4.18
12	2.87	1.70	1.75	0.74	4.00
13	3.37	2.57	1.81	0.81	4.54
14	3.50	2.68	2.12	1.08	3.94
15	3.00	1.95	2.12	1.08	3.52
16	3.00	2.09	1.87	0.87	3.64
17	3.62	2.66	2.25	1.17	3.80
18	4.00	1.65	2.37	1.68	4.93
19	3.62	2.92	2.12	1.08	4.16
20	4.00	3.37	2.25	1.48	4.37

$$t_{.05} = 2.045$$